

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942. november 21.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 263. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Hétfőtől elsötétítés este 8 órakor

Dr. Deák főispán nyilatkozik a közellátási kérdésekről

Honvédségünk arcvonalán az elmúlt héten is nyugalom volt

A keleti arcvonal mozgásban van, a német és szövetséges csapatok elhárították a nagy erővel végrehajtott bolsevista támadásokat – Kirenajkában és a Tunisz-algiri határon eredményesen folynak a tengely hadműveletei Uj fegyvereket kaptak a kaukázusi német csapatok – Szaradzsoğlu: Törökország felkészült minden veszélyre

A legújabb jelentések azt mutatják, hogy a keleti arcvonal több szakaszán ismét megindult a nagy küzdelem. Északon, a finneknél, a leningrádnál, a volchovi szakaszon, a Don alsó folyása mentén és a Kaukázusban nagyobb erővel kezdte meg támadásait a Szovjet.

Honvédségünk

arcvonalán — mint a honvédeztár főnökének szombaton kiadott hadijelentése közli, az elmúlt héten is nyugalom volt. Az erről szóló jelentés szerint honvédségünk doni arcvonalán a szokott tüzetvékenységtől és felderítő vállalkozásoktól eltekintve, nyugalom volt. Az ellenség két ízben megerősített századnyi erővel kísérelt meg felderítést, amely azonban már harci előőrseink tevékenységén megakadályozták. Honvédeink két szovjet löszerraktárt a levegőbe röpítettek.

Illetékes katonai helyen a hadijelentés kiegészítéseként közli, hogy, mint arról a tegnapi német hadijelentés már beszámolt, a német és szövetséges csapatok a Don alsó folyása mentén heves harcokat vívnak az ellenséggel. A szovjet támadás nem érte meglepetésként a német hadvezetőséget, erre már régebbi idő óta számítottak és a támadás teljesen felkészülve találta a német és szövetséges csapatokat, úgyhogy a bolsevisták doni vállalkozása nem sikerült és máris elhárítottnak tekinthető. A magyar szakaszon az elmúlt héten is nyugalom volt. Az átmeneti enyhülés után ismét hidegre fordult az idő, erősen havazik, a vizek pedig befagytak. A rossz időjárás gátlólag hatott a különben is szörványos vállalkozásokra és még a tüzéségi és aknavető tevékenység is gyébrebbé vált. Lassan a téli állás-harcok jellegét veszik fel a küzdelmek. Az ellenség a Volga jégpáncélját arra akarta felhasználni, hogy bűrűt létesítsen és felderítőit így juttassa el a folyó másik oldalára. A magyar csapatok tüzéségi tüzzel megsemmisítették a bűrűket és megakadályozták az ellenséges tervek végrehajtását. A megindult havazás minden vonatkozásban jól felkészül-

ten találta csapatainkat. Az ellátó szolgálat zökkenő mentesen folyik. Veszteségeink elenyészően csekélyek.

A keleti arcvonalon

megindult bolsevista támadások a jelek szerint kiterjedtek az arcvonal lényeges részére. Helsinkiből közlik, hogy a finn arcvonal helyzetét a meg erősödött szovjet nyomás jellemzi. A bolsevisták nagyobb erővel végrehajtott támadásai egyre gyakrabbaká válnak. A finneknél a támadásokat visszaverték. Volchovnál és Leningrádnál erős hóviharban elkezdődött harcok folynak. A bolsevista támadások itt is megakadályozták.

A Don és a Kaukázus vidékén folyó harcokról a német hadijelentés közöl adatokat, itt azt említjük meg, hogy berlini jelentés szerint a Kaukázusban küzdő német csapatokat új a téli háború céljaira szerkesztett gyalogsági fegyverekkel látták el. Új gránátokat és aknavetőket valamint nagy tüzerjű négyes géppuskákat kaptak a német csapatok és az új fegyverek már is kitűnően beváltak a harcban. A téli hadjárat ideje alatt szánokra szerelik ezeket a gyalogsági fegyvereket. A másik érdekes hír szintén német forrásból ered. A jelentés arról számol be, hogy a Szovjet a Kaukázustól délre műszaki csapatokat és munkás osztagokat vont össze, amelyek lázasan dolgoznak új védelmi vonal építésén. Az új védelmi vonalat Tiflisztől északra építi a Szovjet. A bolsevisták úgy látják számolni azzal, hogy a németek a következő hónapokban további jelentős térnyerést érnek el a Kaukázusban.

Az északafrikai harcokról újból kevés a hír. A Transcontinent Press szerint a németek Tuniszban zavartalanul folytatják a fontos harciállások megszállását. Tabarca, amely körül harcok folynak a németek kezén van. Amíg a brit és degaullista csapatokkal már megütköztek a németek, addig az amerikaiak csak nagyon óvatosan közelednek a tuniszi határ felé. Arra számítanak, hogy

Tunisz déli részén is megindulnak a csaták. Pillanatnyilag csak a tengerparti övezetben folyik küzdelem. A németekkel itt az első számú angol hadsereg áll szemben.

A Bud. Ért. úgy tudja, hogy Bengázi megszállásával a nyolcadik brit hadsereg villámháborúja végetért és az angolok nem folytatják előnyomulásukat. Rommel állásai 200 kilométernyire vannak délnyugatra Bengázitól.

Végül megemlítjük, hogy Szaradzsoğlu török miniszterelnök az ankarai rádió jelentése szerint kijelentette, hogy Törökország tisztában van a veszéllyel, amely a Földközi tenger vidékéről fenyegeti. Törökország azonban felkészült minden veszélyre.

Végül megemlítjük, hogy Szaradzsoğlu török miniszterelnök az ankarai rádió jelentése szerint kijelentette, hogy Törökország tisztában van a veszéllyel, amely a Földközi tenger vidékéről fenyegeti. Törökország azonban felkészült minden veszélyre.

Német hadijelentés

Berlin, november 21.

A vezéri főhadiszállás szombati hadijelentése közli, hogy az ellenség a Terek szakaszán nagy erővel támadást indított. A bolsevista rohamokat a németek eddig mind visszaverték és súlyos véres veszteségeket okoztak az ellenségnek. A német csapatok sikeres saját támadások és az ellenséges vállalkozások elhárítása során október 28-tól november 20-ig összesen 18.300 szovjet katonát ejtettek foglyul ezen az arcvonalszakaszon, míg 189 páncélost és 183 löveget és 630 gyalogsági fegyvert sok más hadianyaggal együtt zsákmányoltak.

Sztalingrádtól délre és a Kalmük szeptember is páncélos erővel végrehajtott nagyobb támadásba kezdett az ellenség. A támadást a németek sikeresen verik vissza és egy ellenséges erőcsoportot már felmorzsoltak.

A Don alsó folyása mentén a német és szövetséges csapatok továbbra is sikeresen küzdenek a támadó ellenséges erővel. Egy szovjet lovasezredet, amely betört a német állásokba, körülkerítették és megsemmisítették.

Az ellenség nagyszámú csónak segítségével megkísérelte, hogy átkeljen a Néva folyón. A németek a bolsevista kísérleteket sorra húsí-

tották meg és rohamcsapatos vállalkozásokkal 60 ellenséges kísérődöt elfoglaltak.

Fent északon a légi erők jó hatással támadták az ellenséges célpontokat és a murmanszki vasutvonalat.

Kirenajkában és a tuniszi-algiri határvidéken sikerrel folyik a tengely erők harci tevékenysége. A légi erők eredményesen bombázzák az ellenség utánpótlási vonalát.

Gibraltártól nyugatra német tengeralattjárók erősen biztosított hajókaravánból 15.000 tonnányi három ellenséges hajót elsüllyesztettek, egyet pedig megtorpedóztak. A légi erők Algir és Philippeville kikötőjét nagy eredménnyel bombázták a kikötők előtt pedig megrongáltak két ellenséges hajót.

Két angol harci gép két vitorlás gépet vontatva Norvégia fölé repült. A német légvédelem leszállásra kényszerítette a gépeket a vitorlázókkal együtt és a gépekkel hozott romboló csapatokat harcban az utolsó emberig megsemmisítette.

November hónap folyamán eddig 249 angol gépet lőttek le a németek, míg saját veszteségük 97 gép volt.

Mint különjelentés már hírül adta a német tengeralattjárók a különböző tengereken újabb 15 ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el 72.000 tonna vízkiszorítással.

Elsötétítés este 8 órától

A Magyar Távíratok Iroda jelentése szerint az elsötétítés ideje, hétfőtől, november 23-ától kezdve megváltozik. A magánvilágítás (magán épületek, lakások) elsötétítését hétfőtől kezdve további intézkedésig este 20 órakor, a járművek elsötétítését pedig 23 órakor kell végrehajtani és az elsötétítés reggel 5 óráig tart.

Ma rádióműsor – Ára 16 fillér

Kállay miniszterelnök:

Szeretnék hazahozni minden külföldön élő magyart

A miniszterelnök a nemzetiségi kérdésről

Budapestről jelentik: A Ház tegnapi ülésén — mint már röviden jelentettük — a miniszterelnökségi tárca költségvetésének tárgyalása során Kállay miniszterelnök részletesen válaszolt a felszólalásokra, amelyek jórészt a nemzetiségi kérdésre vonatkoztak és hosszabb beszédben fejtette ki a helyzetet.

Kállay miniszterelnök részletesen foglalkozott a magyar kormány nemzetiségi politikájával és hangsúlyozta, hogy legfőbb törekvése, hogy a nemzetiségeket megnyerje a magyar állameszmének. Beszélt a nehézségekről és arra kérte a képviselőket, hogy a nemzetiségi kérdést soha se tekintsék az egyes pártok szemszögéből hanem egyetemes magyar szempontból. A miniszterelnök, a hazai németiséget nem sorolja nemzetiségeink közé.

Az ellenséges propaganda bomlasztó tevékenysége megtöri a magyarság politikai tisztánlátásán

Kállay miniszterelnök után Antal István nemzetvédelmi miniszter emelkedett szólásra. A miniszter kifejtette beszéde során, hogy igyekszik lehetőleg csupán azok között a keretek között maradni, amelyeket a felvetett kérdések feltétlenül megkívánnak, mert az a nézet alakult ki benne, hogy mint tárcanélküli miniszternek nem volna célszerű olyan expozét tartani, mint amelyet az egyes tárca-miniszterek az alkotmányos szokás és a parlamenti gyakorlat értelmében a költségvetési vita során tartani szoktak.

Antal miniszter ezután beszélt a sajtópolitikáról és a filmpolitikáról. A mai gondterhes időkben, amikor a látóhatárt még sűrű felleg borítja körülöttünk, s az a felleg — sajnos — alkalmas homályba borítani az agyvelőket is, felfogásom szerint mulhatalanul fontos a közvélemény felé határozott és világos útmutatást adni mindazon nagy nemzeti kérdések felől, amelyek tekintetében az egységes lelki front kialakítását közérdekűnek kell tekinteni. Ennek a szükségességnek megfelelően irányelveimet a következő hat gondolatban tudnám összefoglalni:

1) A nemzetvédelem súlypontját ezidő szerint a háborúra és a háborus problémákra kell helyezni és a háborúban való minden körülmények közötti helytállásunk egzisztenciális jelentőségét, valamint annak a jövő Európában elfoglalandó, méltó helyünkkel való összefüggését kihangsúlyozni.

2) A háborútól független nagy magyar kérdések megoldása tekintetében azt kiemelni, hogy ezek közül — míg a nemzet mai élehalálharcra tart — csak azok vehetők elő, amelyek megoldhatók a háborus kapacitás csökkentése nélkül, avagy amelyeknek megoldását éppen a háborus kapacitás fokozásának érdekei teszik elérhetetlenekké. Azokat a problémákat azonban, amelyek felvetése vagy feszegése belső meghasonlást, széthuzást, az erők megosztását, avagy éppen háborus teljesítőképességünk csökkentését és háborus aktivitásunk akadályoztatását eredményezné, minden körülmények között ki kell kapcsolni és félre kell tenni jobb időkre.

3) Minden erővel arra törekedni, hogy az államvezetés és a társadalom minden rétege között bensőséges együttműködés és lehetőleg egységes szemlélet alakuljon ki az összes időszerű, életbevágó, nagy nemzeti kérdések felfogása, megítélése és munkálása tekintetében.

4) Már most meg kell kezdeni a közvélemény előkészítését a háború után napirendre kerülő mindazon fontos nemzeti problémákra, amelyek tekintetében bizonyos általános irányvonalak felállítására már most lehetséges.

Részletesen foglalkozott a miniszterelnök a külföldön élő magyarok helyzetével is és leszögezte, hogy legsúlyosabb helyzetben a balkáni mozgalmaktól veszélyeztetett 120.000 főnyi horvátországi magyarság van. A Ház a legnagyobb felháborodással vette tudomásul, hogy a horvátországi magyarság körében kiutasított vagy elszökött volt magyar képviselők agítálnak a magyar gondolat ellen.

Hangoztatta a miniszterelnök, hogy szeretne hazahozni minden külföldön élő magyart és reméli, hogy a háború győzelmes befejezése után ez sikerülni is fog.

A Ház beszéde után hosszasan ünnepelte a miniszterelnököt.

A szombati ülésen a Ház a külügyminiszteri tárca költségvetését tárgyalta.

5) Országszerte a leggondosabban figyelemmel kell kísérni a közvéleménynek az ismeretelt kérdésekben kialakuló hangulatát és azt a nemkívánatos — különösen ellenséges — irányokból jövő hatásokkal szemben állandóan és rendszeresen kiegyensúlyozni.

6) A propaganda vitelében az általános vonal következetes tartása mellett rugalmasan kell alkalmazkodni az időről-időre felmerülő konkrét problémákhoz és szükségletekhez, valamint az ország egyes vidékein felmerülő helyi követelményekhez.

Antal István miniszter ezután megállapította, hogy az ellenséges propaganda bomlasztó tevékenysége — hálá népünk józan-ságának, hazafias érzésének és a magyarság közismert politikai tisztánlátásának — nem sok eredménnyel dicsekedhetik.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

Péntek—Hétfő

Csak angyaloknak

van szárnyuk

Főszereplők

GARI GRANT és JEAN ARTHUR

Pólműsor: magyar és olasz hiradó.

Mért kellett a kenyérfejadagot leszállítani

Budapestről jelentik: Dr. Szász Lajos közellátásügyi miniszter nyilatkozott azon intézkedése okairól, amellyel leszállította a kenyérfejadagot és újból szabályozta a kenyérgabonamagvak beszállítását. Hangoztatta a miniszter, elvárja az ország közönségétől, hogy fegyelmezetten vegye a korlátozást és megértse, hogy erre az átmeneti megszorításra szükség volt. A miniszter őszintén megmagyarázta a megszorítás okát: az idei termés gyöngye volt és nincs annyi gabonánk, hogy fenttarthassuk a régi fejadagokat. Az országnak 31 és fél millió métermázsza gabonára volna szüksége, a cséplési eredmények szerint azonban csak 26 millió métermázsza áll rendelkezésünkre. A különbözeti 5 és fél millió métermázsza hiányt tehát a fejadag csökkentésével kellett pótolni.

A miniszter ezen őszinte közlése után elvárja, hogy megszűnjék a süttetés az országban. Az idei termésből Németországba és Olaszországba egyetlen szem gabonát sem szállítottunk ki.

jobban lát

jobban hall

Tungstrammal!

Dr. Deák Leó főispán, közellátási kormánybiztos

Minden áldozatot a háboru sikeres befejezése érdekében hozunk meg

Viszonylagosan Bácskában a legnagyobbak a feleslegek, tehát a legnagyobb áldozatot is kell vállalnunk

A „Délvidék” munkatársa felkereste dr. Deák Leó főispánt, Bács-Bodrog vármegye közellátási kormánybiztosát és megkérte, hogy a bácskai közönség számára nyilatkozzék az időszerű közellátási kérdésekről. Dr. Deák főispán a következőket mondotta:

Ugy áll a dolog, hogy ma a közellátás kérdése sokkal fontosabb magánál a közigazgatásnál. A közigazgatási apparátus a régi kijárt uton halad és ha erről le nem tér, máris betölti hivatását. A közellátás azonban háborus intézmény és így új utakon jár és egyben hasonlítani kell a pillanatadta viszonyokhoz.

A jó közellátás jelenti a belső békét, az itteni frontnak a nyugalmát, a szilárdságát. Társadalmunk ezt nem akarja megérteni és mindig vonakodik a megfelelő áldozatok hozásától. Nálunk itt a Bácskában ezt talán hatványozottan érezni, mert viszonylagosan véve a legnagyobb felesleg nálunk mutatkozik és ezért viszonylagosan a legnagyobb áldozatot is kell hozni.

A közigazgatás az egész ország termését figyelembevéve hozza meg intézkedéseit. Ezeknek az intézkedéseknek alá kell vetnünk magunkat, mert egyébként a központtól irányított gépezetben zavarok állnak elő. Ezenfelül azonban az áldozat vállalásnak még az is kell az indoka legyen, hogyha valamikor, akkor a háboruban indokolt és elengedhetetlen a termelési javaknak egyöntetű elosztása.

Beszélt ezután a főispán azokról, akik vonakodnak a javakat beszoigáltatni. — Állandóan szidjuk a kapitalizmust — mondotta nyilatkozatában és mint elárvult régi társadalmi és gazdasági berendezkedést teljesen kiküszöböljük. Ugyanakkor azonban elfeledkezünk arról, hogy aki vonakodik a javaknak a beszoigáltatása tekintetében a legmesszebbmenő áldozatot meghozni, az tulajdonképpen ennek a kapitalizmusnak a hibájába esik és azt szolgálja.

— Sokszor zavart okoz a rendeletek nagy száma, ezek kiküszöbölésével, illetve leegyszerűsítésével nem lehetne megkönnyíteni a munkát, tesszük fel a kérdést.

Az igaz, hogy a közellátás terén se szeri se száma a rendeleteknek, válaszolja a főispán, ez

azonban abból folyik, amit már fentebb is említettem, hogy t. i. ennek az igazgatási ágának mindig pontosan hasonlítani kell a pillanatnyi helyzethez, hiszen a közellátás elsősorban a honvédelem szolgálatába van állítva és az a célja, hogy az anyaország feleslegeit elsősorban és mindenképp előtt a frontnak juttassa.

Általában pedig tartjuk szemelött, folytatva, hogy a mi közellátásunk európai viszonylatban összehasonlítva bármelyik másik európai államnak a viszonyaival még mindig jónak mondható.

Ezt az állapotot éppen a közellátás racionalizálásának köszönhetjük. Nincsenünk tehát panasza és mindig a háborunak a végcélját kell szemelött tekintenünk különösen nekünk a felszabadított területű lakosoknak és annak a végcéljának szolgálatába állítani minden készségünket. Igen, megtörténhetik, hogy még az eddigénél is többet kell maguktól megvonni, azonban zugalódnunk még ez esetben sem szabad, mert — mint mondtam — minden áldozatunkat a háboru sikeres befejezése érdekében hozzuk, fejezte be nyilatkozatát a főispán.

Mellbeszurta a kibicet

Bicskázással végződött a kártyacsata Bácsón

A bácsi csendőrség letartóztatta és a zombori ügyészségre kísérte Puur Ferenc bácsi lakost, aki bicskájával leszurta Drach György ugyancsak bácsi lakost. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Puur egyik kocsmában kártyázott társaival és a társaságban volt Drach is, aki csak figyelte a játékot. Közben idogáltak és a kártyacsata mindinkább hevesebbé vált és a téteket Puur egymásután vesztette el. Valamelyik partner megjegyezte, hogy az adósságot illik megfizetni. A célzást Puur Ferenc megjegyezte és dühbe gurult. Ekkor Drach György is beleszólt a vitába és igazat adott Puur kártyapartnerének.

Az ittas Puur erre felugrott, s mjelött

a többiek megakadályozhatták volna, bicskáját márkolatig döfte Drach mellébe.

A szúrás közvetlen a sziv mellett hatolt be a mellkasba és megsértette a tüdő bal szárnyát. Drach György hangtalanul esett össze és rengeteg vért vesztett.

A véres esetről azonnal értesítették a csendőrséget, majd Drach Györgyöt kocsira tették és beszállították a zombori kórházba, ahol a vizsgáló birónak tett vallomása után ismét elvesztette eszméletét.

Puur Ferenc ellen, aki azzal védekezik hogy nagyon részeg volt és nem emlékszik semmire sem, megindult az eljárás.

A párna alól lopta ki a pénzt

A kulai, sziváci és veprödi betörések tettese a bíróság előtt

A zombori törvényszék Winter-Kócs Rezső dr. hármastanácsa Horváth József 30 éves ósziváci lakost többrendbeli lopásért és betörésért vonja felelősségre. Horváth bünperét még október 22-én tárgyalta a bíróság, a tárgyalást azonban a bizonyítás kiegészítése végett elnapolta.

A szombat délelőtti tárgyaláson a bíróság még néhány tanút és károsultat hall-

gatott ki és a királyi ügyész Horváth ellen még egy kerékpárlopás miatt is vádat emelt.

A vád szerint Horváth József 1941- és 1942-ben Kulán, Veprödön és Szatapáron követte el betöréseit és lopásait. Szauer György veprödi lakos házának ablakát feszítette ki és párnaalá rejtett retekülből 160 pengő készpénzt vitt el. Kulán Pópics Mita lakásába tört be és a szekrényből 446 pengő készpénzt vitt el. A csendőrség az egyszerre több helyről is beérkező jelentések alapján indította meg a nyomozást és a veszedelmes betörőt Kulán sikerült is elfogni. Eppen abban az időben veszett el Hirt Magdolna lakásából egy arany karikagyűrű és egy pirosköves gyűrű. Horváth a későbbi vallomása során elmondta, hogy az ékszereket Zomborban Wágner Béla ékszerésznél értékesítette.

Horváth a szombati tárgyaláson a lopásoknak csak egy részét ismerte be és azzal védekezett, hogy a csendőröktől való félelmében ismerte be annakidején a többi lopásokat is, amelyeket nem ő követett el.

A bíróság a szombati tárgyaláson a megnevezett tanúk megidézését és a csendőrnnyomozók újbóli kihallgatását rendelte el a bizonyítási eljárás kiegészítésére a tárgyalást pedig elnapolta.

Ovakodjunk a kémektől

Ha valaki, különösen ismeretlen egyén, bizalmasba férkőzve katonai dolgokról érdeklődik, légy óvatos a válaszádsban.

Kitérő feleletet adj! De ne áruld el, hogy gyanussá vált előtted. Anélkül, hogy észrevenné, tartsd szemmel és közben azonnal tégy jelentést a katonai-, vagy csendőrpáncsnokságoknak, valamint a közbiztonsági és közigazgatási hatóságoknak.

A kém a legveszedelmesebb ellenség. Ovakodj tőle.

gönczi gebhardt

Franck

Hat-nyolc családi házat épít a MÁV Zomborban

Vasuti postahivatal építését és a pályaudvari épület kibővítését is tervezik

Illetékes helyen nyert értesülésünk szerint a zombori MÁV osztálymérnöksége a jövő év tavaszán 6—8 személyzeti lakás építését kezdi meg. A MÁV igazgatósága már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat Zombor várossal, hogy a tisztviselői lakótelep részére szükséges telket megvásárolhassa. A tárgyalások már a befejezéshez közelednek és minden remény meg van arra, hogy a Magyar Államvasutak igazgatósága a segédtisztai lakások felépítéséhez szükséges telket meg is kapja a várostól. Értesülésünk szerint a lakótelep a vasútállomás közelében lévő nagy malom melletti telken épül majd fel. A MÁV igazgatósága egy felvételi állomás

felépítését is tervbe vette, az építkezéseket azonban, tekintettel a háborus helyzetre és a jelenlegi nehéz anyagbeszerzésre, majd csak a háboru befejezése után kezdik meg.

A m. kir. póstaigazgatóság is tervbe vette egy vasuti postahivatal felépítését, tekintettel az egyre növekvő postaforgalomra. A vasuti postahivatal épületének tervei már részben elkészültek és az ezirányban megkezdett tárgyalások is a legjobb úton haladnak. A vasuti postahivatal felépítését, amennyiben illetékes helyen a benyújtott tervezetet jóváhagyják, már a jövő év tavaszán meg is kezdik.

Obecsén 42, Péterrévén 18 családi házat avatnak fel jövő vasárnap

Ünnepélyesen adják át a házakat a sokgyermekes családoknak

A visszatért Bácskában folyó nagyarányú szociális munka ünnepeit ül jövő vasárnap, amikor Obecsén és Péterrévén ünnepélyes külsőségek között adják át boldog tulajdonosaiknak a Vármegyei Közjóléti Szövetkezet által épített házakat. Obecsén 42, Péterrévén 18 családi házat avatnak fel november 29-én. Az ünnepségen megjelenik Kádár Levente belügyi államtitkár, az ONCSA országos ügyvezető elnöke, Karvázy János szociális felügyelő és a bácskai hatóságok. Dr. Deák Leó főispán, vitéz dr. Bajsay alispán és a bácskai képviselők egész sora is részt vesz az ünnepségen.

Dél előtt Obecsén, délután pedig Péterrévén

adják át a házakat a sokgyermekes családoknak.

Itt említjük meg, hogy Obecsén már egész telepet épített a Vármegyei Közjóléti Szövetkezet. A most átadásra kerülő 42 házzal és 25 yizkárosultaknak épített házzal együtt

már 109 házat épített fel Obecsén a Szövetkezet,

amely ebben a nagy magyar tiszamenti városban angoranyul-telepet tart fenn és ezzel is jelentős megélhetési lehetőségekhez juttatja az ottani sokgyermekes szegény magyarokat.

Az ünnepségek részletes műsorát egyik későbbi számunkban ismertetjük.

Utépités a keleti háboru szolgálatában

Az európai ember számára magától értetődő dolog, hogy hazáját sűrű uthálózat borítja. Alig akad falu, nemhogy város, melyet ne kötne össze a világgal egy jókarban tartott út. Ezeket bonyolódik le akár ló-, akár motorerővel a személy- és teherforgalom, szükség esetén pedig a katonaság is nyugodtan használhatja őket.

Egészen más viszonyokkal kellett számolni a tengelyhatalmaknak a keleti hadjáratban, úgy 1914-ben, mint most. A cári Oroszországban a műút ritkaság volt és legfeljebb a nagyvárosokat kötötte össze. Kisvárosok és községek között az utak minden időjárásváltozás alkalmával vagy örül homokká vagy feneketlen mocsárrá változtak. A falvaknak és tanyáknak pedig meg kellett elégedni, ha szekerek valami útfélére találtak keresztül a földeken és a hómezőkön. Lengyelország és a szovjet köztársaság egyaránt nem sokat változtattak ezen a helyzeten, sőt a határvidékeken egyenesen elhanyagolták az utakat.

A tengelyhatalmak előnyomulását azonban az utak hiánya sem tudta feltartóztatni. Amíg az időjárás kedvezett, ló és motor keresztül-kasul vágott a Dnyeper, Don, Volga és Kubán környéki szeppevidéken. De midőn az őszi esőzés megindult, egyszerre megváltozott a helyzet, különösen a mocsaras erdőkben. Az út leigázta a háborút, az útközetek rendszerint az utak mentén játszódtak le és gócpontokért folytak a legádázabb harcok.

Nem volt mit tenni, a németek elkezdtek az utak építését, amelyek a hadseregek motorizált vagy lovasoszlopai a legkedvezőtlenebb feltételek közt is mozoghattak. Most már ezek az utak szabták meg a támadás és elhárítás lefolyását, hiszen csak ezek tudták a szabályszerű utánpótlást biztosítani. Megtartásuk és elfoglalásuk ezreknek került életébe és vérébe, de alap

jai voltak a nyári és őszi nagy bekerítő csatáknak.

A német birodalmi autótutak építésénél szerzett tapasztalatok alapján készültek ezek a hadutak. A hadsereg építőosztagai, a birodalmi munkaszolgálat, a Todt-szervezet és számtalan hadifogoly, valamint az ottani lakosság egyformán kivette részét a hatalmas munkából. Nem volt könnyű feladat, gyorsan és mégis tartósan pályát teremteni a forgalomnak. A szakemberek egész vezértára dolgozott a terveken, geológusok vizsgálták a talajt és katonai szakértők képviselték a hadművelési szempontot.

Legnehezebb a dorongutak építése mocsaras erdőkben. Fákat kell kidönteni, elkészíteni, cölöp ezreit leverni, keresztgerendákat fektetni és összekötni, amíg létrejönnek az ingoványon át vezető hidak. A munkások órákhozát állnak térdig az iszapban, nyáron a szunyogok milliói támadnak rájuk és télen a hóviharral folytatnak szinte reménytelen küzdelmet.

Ez még csak hagyján, de úgy a szteppén, mint az erdőben állandó készültségben van munkás, utépitő és utfelügyelő egyaránt, hiszen ellenséges repülők zavarják működését vagy fegyverrel kell megvédeni két keze művét. Napjaink totális háborúja nem ismer különbséget arcvonal és hátszág között, és a harci gépek, ejtőernyősökből, szabotázs-csapatokból vagy partizánbandákból álló bosszu karja szívesen választja támadása célpontjává a hadsereg utjait, az ellenfél utánpótlásának ütőereit.

Örömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősöknek, ha rendszeresen küldi nekik a „Délvidéket”.

Borzalmas munkásszerencsétlenség Ujverbáson

A főgépészt elkapta a gép és olyan erővel vágta le, hogy csontjai összetörték

Ujverbázi tudósítónk telefonjelentése szerint szombaton délelőtt borzalmas szerencsétlenség történt a Hazai r. t. ujverbázi olajgyárban.

Méder Jakab 38 éves gyári főgépész a centrifugális gép alatt leülepedett olajat akarta felszedni. A gép egyik kiálló része elkapta a gépészt, hasába furódott, majd olyan erővel vágta le az ellenkező oldalon, hogy a szerencsétlen Méder azonnal szörnyethalt. Megállapították, hogy több csontja is eltört.

A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat. A jelek szerint a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

A zombori munkapiac helyzete

Munkát keres 76, munkát kaphat 49 munkás

A m. kir. állami munkaközvetítő hivatal zombori kirendeltségének szombati jelentése szerint Zomborban munkát keres 76, munkát kaphat 49 munkás.

MUNKÁT KAPHAT:

Férfi: 4 épület és műlakatos, 1 vasztergályos, 1 komenciós gépész-kovács, 5 villanyszerelő, 1 szabó, cipész-csizmadi. 2 mezőgazdasági cseléd, 20 napszámos.

Nő: 1 vendéglői szakácsnő, 1 német gyermeklány, 3 mindenés, 3 mindenés szakácsnő, 2 bejárónő.

Tanonc: 1 kovács, 2 asztalos, 1 pincér.

MUNKÁT KERES:

Férfi: 3 géplakatos, 2 gépész-kovács, 1 könyvkötő, 2 molnár, 1 pincér, 1 magántisztviselő, 8 mezőgazdasági cseléd, 10 napszámos, 2 szolga.

Nő: 1 magántisztviselő, 3 házmesternő, 1 gyermeklány, 9 mindenés, 9 mindenés szakácsnő, 2 szobalány, 21 bejárónő.

Örszállási volt rendőr és villanyszerelő a bíróság előtt

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!

F. hó 19-i 260. számukban megjelent „Örszállási volt rendőr és villanyszerelő a bíróság előtt” c. és reám is vonatkozó cikkükkel kapcsolatban, s a sajtótörvény idevonatkozó rendelkezésének értelmében kérem lapja ugyanazon helyén az alábbi helyreigazítást eszközölni:

Téves a cikknek azon állítása, miszerint én a fogdába elhelyezett és bünjelként ott tartott kerékpárról a gumikat és egyéb alkatrészeket Szabó Jánossal leszereltettem volna, abból a célból, hogy azokat később Szabónak eladjam. — A valóság ellenben az, hogy én a fogdában elhelyezett és bünjelként ott tartott kerékpárt tényleg kiadtam Szabónak, de csak kölcsönbe, mivel szüksége volt rá. Szabó ezután a kölcsönbe kapott kerékpárról a gumit és egyéb alkatrészeket leszerelte és kicserélte.

Szivességeért fogadja Főszerkesztő Ur leg-hálásabb köszönetem.

Kiváló tisztelettel:
Illés Péter s. k.,
volt községi rendőr

ROOSEVELT VERESÉGE A KONGRESSZUS BIZOTTSÁGÁBAN

Madrid, november 20.

(Német Távirati Iroda) Washingtoni jelentés szerint a kongresszus illetékes bizottsága elvetette Roosevelt azon javaslatát, amelyben a háboru tartamára különleges alkotmányjogi felhatalmazást kért.

A köztársasági párt nagy választási győzelme óta ez Roosevelt alsó veresége a kongresszusban.

Küldjünk karácsonyi szeretet-csomagot honvédeinknek!

A Vöröskereszt zombori szervezete közli: A téli hideg szélben fázva siet mindenki dolga után és jól esik utána a fűtött szobában megmelegedni és családi körben elfogyasztani a mindennapi étkezést. Eszünkbe jut-e ilyenkor, hogy a honvéd messze idegenben ennél sokkal hidegebb és zordabb időjárásban, nélkülözve az otthon melegét, a család szeretetét, életét és egészségét kockára téve áll helyt és küzd értünk, hogy mi mentesítve legyünk minden nagyobb bajtól és szerencsétlenségtől? Meghalálni ezt soha és sehogyan sem tudjuk, de azért éreznie kell minden honvédnek, hogy szeretetünk és féltő aggodásunk kíséri útjain. Mikor adhatunk ennek méltóbb kifejezést, mint karácsonykor, a szeretet ünnepén.

A Magyar Vöröskereszt akciót indított, hogy egyetlen honvéd se maradjon karácsonyva szeretetcsomag nélkül. Már hetek óta lelkes és szorgalmas női kezek készítik a csomagokat és indítják utnak a vöröskeresztes vonatokat ezekkel a csomagokkal.

A Magyar Vöröskereszt zombori fiókjához naponta érkeznek szeretetcsomagok, mert Zomborból is egységes csomagokat, ládában küldenek fel a központba, hogy onnan továbbítsák az arcvonalra.

Aki még nem tudott csomagot adni, felkérjük, hogy ezt most sietve pótolja. Minden szeretetadományt a Vöröskereszt tudósító irodában (Zrínyi utca 11 szám) vesznek át és nyugtáznak. A csomagok átvétele a hó végéig történik, mert azután már mennek a csomagok a frontra, hogy idejében megérkezzenek.

Legalkalmasabb, ha cigarettát, meleg holmit, noteszt, ceruzát, pálinkát, rumot, gyertyát, száraz-tésztát, öngyújtót, dohányneműt, ceruzahegyezőt, hőszemüveget, stb. adunk.

Romlandó dolgot, sonkát, kolbászt, szalonát nem igen kérnek, mert ezek a dolgok nem igen bírják el a szállítási időt és megromlanak.

Legutolsó beszámolóink óta a következő adományok érkeztek a Magyar Vöröskereszt zombori fiókjához: Goretits István II. osztályú elemista tanulótól 1 szeretetcsomag, Lonkai Vilmos és családja mise-megváltás címén 10 pengőt, dr. Batka Lászlóné a Nenadits-szállási iskolá tanítónője az iskolában gyűjtött 12 db. szeretetcsomagot adta át, dr. Borkuthy Sándor járásbírói elnök 50 pengőt, özv. Stefán Mihályné Bácsszentivánról 1 pár téli harisnyát és 5 gyertyát, Kasper Jánosné Bácsszentivánról 1 pár téli harisnyát és 1 pár téli kezttyűt, Schwager Ádámné 2 pár téli harisnyát, Hiel Jánosné 1 pár téli harisnyát, Schwager Jánosné 20 pengőt, Pfeifer Antalné 5 pengőt, Merkler Antalné 20 pengőt, Stegmawer Istvánné 15 pengőt, Kramer Ferencné 10 pengőt és Himmelsbach Jakab kendergyáros, mind Bácsszentivánról 50 pengőt küldött be, özv. Ádám Gyuláné és családja 20 pengőt küldtek Mindenszentekre koszorúmegváltás címén.

A 14. M. Kir. Honvéd Légvédelmi Központ I. csoportjának tisztjei és tisztjelöltjei, névszerint Siskovits Emánuel, Piller István, Holpert Simon, Köröm Béla 100 pengőt fizettek be a Vöröskeresztnek egy ágy alapítására, ami gyönyörű példaképe a bajtársias együttérzésnek.

Gyakori beszámolóink igazolják, hogy mennyien gondolnak szeretettel honvédeinkre és igyekeznek kötelességteljesítésük nehézségeit enyhíteni.

Végül arra kérjük azokat, akik szeretetcsomagot küldenek, hogy irjanak minden csomagba pár buzdító kedves szót, lássák el aláírásukkal, mert a honvédek kívánsága az, hogy megköszönhessék a csomagot annak, aki szeretettel gondolt rájuk.

Nem teljesíthető az adakozóknak az az esetleges kívánsága, hogy a szeretetcsomagot egy meghatározott személynek, vagy meghatározott csapatot küldeni, mert mindenki egyformán kell, hogy részesüljön az itthoniak szeretetében.

Ifj. Verbovszky Dezső

magtermelő és magkereskedő
BUDAPEST, XIV., Hermina ut 3.
TELEFON: 296-083

Nyolc hold 1185 négyszögöl földet kapott a Vármegyei Közzölési Szövetkezet

Dr. Frey Imre vizsgálóbíró ajándékozta a földet azzal, hogy sok gyermekes szegény családok számára létesítsenek bolgár-kertészetet

Dr. Frey Imre, a zombori m. kir. törvényszék vizsgálóbírája 8 hold 1185 négyszögölös földbirtokát a Vármegyei Közzölési Szövetkezetnek adományozta. A Szövetkezet igazgatósága köszönettel elfogadta a nagylelkű adományt és az adományozási szerződést már alá is írták.

Dr. Frey Imre az adományozási szerződésben annyit kötött ki, hogy az ajándékozott földterületen bolgár kertészetet létesítsen a szövetkezet. A birtokot, amely eladhatatlan és tartozással nem terhelhető meg, „Frey Imre ajándéka” néven kezeli a Közzölési Szövetkezet, amely a létesítendő bolgár kertészetben szakember vezetése alatt sokgyermekes szegény családokat juttat majd munkához és megélhetéshez. Az ajándékozott föld a város közvetlen közelében az Elza szállás megállóhely mellett, a

vasut, a műt és a Mosztonga ág között fekszik.

Az adományozással kapcsolatban Török László, a Közzölési Szövetkezet igazgatója kijelentette munkatársunk előtt, hogy a kapott földön már is megindultak az előmunkálatok és tavaszra megkezdik a kertészkedést. A kertészet tiszta hasznát szintén az ott dolgozó sokgyermekes családoknak juttatják majd, az év végén visszatérítés formájában.

A nemeslelkű adakozó értékes adománya tehát lehetővé teszi, hogy a Vármegyei Közzölési Szövetkezet még szélesebb területre terjessze ki áldásos működését. Dr. Frey Imre ezen újabb nemes cselekedete mély benyomást váltott ki Zomborban. Felemelő és megnyugtató, hogy Zomborban ilyen áldozatkész magyarok élnek.

Sesevics Péter zombori kereskedő leplezte Léderer Dezső üzelmét

Léderer élelmiszerekből is nagy mennyiséget halmozott fel — Milovancsev Isza ötszörös árat kért a hamisított kékítő-pótlóért

A Délvidék már közölte, hogy az illetékesek nagyszabású zombori visszaélések ügyében folytatnak nyomozást. Megállapítást nyert, hogy Léderer Dezső zombori zsidó kereskedő, akitől iparjogositványát megvonták, nagy mennyiségben hamisított műtrágyát. Az értéktelen, sőt a növényekre káros hatású hamis műtrágyából hatalmas mennyiséget gyártott és hozott forgalomba és ezzel nemcsak a vásárlói hosszú sorának, hanem nemzetgazdaságunknak is tetemes kárt okozott. Az ügyben még folyik a vizsgálat. Léderernek több büntársa is volt, akiknek büntetésére majd a vizsgálat eredménye derít fényt.

Az ügyvel kapcsolatban eljárás indult Sesevics Péter kereskedő ellen, aki nem régebben kapott kereskedői iparjogositványt. Sesevics korábban Léderer alkalmazottja volt és amikor Léderer iparjogositványa elvesztésével elvesztette a lehetőséget arra, hogy törvényes keretek között kereskedjék, Sesevics önállóítani akarta magát. Először nagykereskedői engedélyt kért, nem tudta azonban bizonyítani, hogy honnan szerezne meg az általa kért nagykereskedéshez szükséges hatalmas tőkét és az engedélyt nem kapta meg. Később kiskereskedői engedélyt kapott. Sesevics és Léderer viszonyát mi sem világítja meg jobban, minthogy Sesevics raktárában folyt zárt ajtó mögött a „műtrágyagyártás”. Az illetékes hatóságok tekintettel arra, hogy Sesevics ténykedése kimeríti a stromanság fogalmát, megindították az eljárást Sesevics iparengedélyének elvonása céljából is.

Léderer viszont egyéb bűnein túl jogosulatlan iparüzésért és a zsidó törvény kijátszásáért is felelősségre vonják.

Egyik jelentős mellékhatása az ügynek, hogy a vizsgálat során megállapítást nyert az is, hogy Léderer élelmiszereket halmozott. Nyolc

máza kukoricát, 2 zsák árpát, 280 kg. nulláslisztet, 78 kg. diót és 355 tojást találtak nála.

A vegykísérleti állomáson most van vizsgálat alatt az a műtrágya is, amelyet

Ráics János gabonakereskedő árusított. Léderer zugraktárában is találtak Ráicstól átvett műtrágyát.

Nemcsak Léderer és társai „boldogították” a gazdatársadalmat értéktelen, sőt kártékony hamisítványokkal, hanem Milovancsev Isza volt kereskedő is. Nála mint egy vagon kékre festett „rézgalic-pótlót” foglaltak le. Az értéktelen anyagot kg-ként 2.80 fillért árusította Milovancsev.

A műtrágya és kékítő visszaélések ügyének további fejleményeit nagy érdeklődéssel várják Zomborban.

Mit küldjünk honvédeinknek karácsonyra?

Az Egyesült Női Tábor vezetősége gondoskodik a harctéren küzdő honvédeinkről és a szegény gyermekekről. Karácsonyra szeretetcsomagokat küld a frontra. Ennek megbeszélése céljából az összes zombori nőegyletek tagjainak bevonásával 24-én, kedden értekezletet tart, délután négy órakor a Magyar Olvasókör helyiségeiben.

Az Egyesült Női Tábor szeretné felállítani a Mindenki karácsonyfáját is, hogy ezzel segítse és örömet okozzon a helybeli szegényeknek.

Az asszonyok feladata, hogy örömet okozzanak és könnyeket töröljenek. Gondoltunk mindig erre és ne feledkezzünk meg a harctéren küzdő honvédeinkről és az itthon didergő szegényekről és árva gyermekekről.

Hírek:

DÉLVIDÉK

JTI KORZETI ORVOSA: felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8. második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kuczai János, Csibás Benó utca 12. Telefon: 96. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Anzsal, Jókai tér.

Személyi hír. Dr. Blazsevác Pál zombori ügyvédi rodáját Rókus u. 8. alá helyezte át.

Személyi hír. Pavlovics Fedor nyugalmazott árvaszéki ülnököt felvették a magyar nyugdíjasok kötelékébe és a VII. fizetési osztályba sorolták.

Kulaj hírek. Az igénybevett széna és szalmafélék préselése megkezdődött. Az igénybevett szalmafélék átvétele az állomás melletti Machmer telepen történik. — A leszállítás 21-ig tarthat, Bácsfeketehegyre pedig 23-ig. — Vigh Ferenc, az ujonnan kinevezett leventeparancsnok átvette hivatását. — A volt kulaj Sakk-kör helyébe a DMKSz fiókszervezetébe. Az alosztály György Antal állami tanító vezetésével már meg is kezdte munkáját. Decemberben háziversenyt rendeznek.

SZEGEDEN VAN DOLGA?

A „ROYAL“-ban szálljon meg

Teadélután rendez a zombori Légényegylet. A Katolikus Légényegylet november 22-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel, szórakoztató műsorral és zárórágartó tánccal egybekötött teadélután rendez.

A DMKSz műsoros estje. Bácskossuthfalváról jelentik: A DMKSz ezévi előadás-sorozatának harmadik előadását tartotta meg nagy számu közönség jelenlétében. A műsort Gyarmati Sándor bankigazgató nyitotta meg. Zádory Juliska tanítónő Szabolcska Mihályról tartott előadást. Előadása keretében két verset is sikerrel szavalt el. Ezt Gereben Sándor és Gereben Sándorné rendezésében »Az apróhirdetés« című két felvonásos vígjáték követte. A szín darabban sikerrel szerepeltek: Budincevits Katóka, Bayer Marika, Tóth Marika, Boldog Ibolyka, Pokorny Valika, Novoth Jucica, Pokorny Jánosné, Dormán Erzsike, Tóth Terike, Kiss Terike, Faragó Jucika, Faragó Sárika, Szücs László, Laki László, Solya János és Molnár József.

Méznádai termelnek az Alföldön. A szentesi téli gazdasági iskola egyik végzett növendéke érdekes kísérletet folytatott a méznád termesztéssel és igen szép eredményt ért el. De ettől függetlenül mind szenten már hosszabb idő óta foglalkoznak méznád termesztéssel. Egy katasztrális holdon 12—16 hektó szinmez terem. A kipréselt szárból pedig kitűnő szeszt lehet főzni, amelyből jómínőségű rum készíthető. A nádméztermelő gazdák az egész Alföldre kiterjedő szövetkezetet létesítenek, hogy megszervezzék a leggazdaságosabb feldolgozást, értékesítést és fogyasztást.

Kitűnő hangulat, elsőrendű ételek, italok „a Kék szőlőfürt” téli kertjében

Temerinben vendégszerepel a Kamarszinház. Az Országos Kamara Szinház Homokay Pál igazgató vezetésével Temerinbe érkezett, ahol egy hétig marad. A kiváló együttes műsorán a legjobb prózai darabok szerepelnek, többek között a Kék róka és a Kaland is. Az első előadást szombaton tartották meg. 26-án kívánsághangverseny keretében bucsuznak el Temerinből a színháziak.

Kula szépül. Kula lakosságának régi vágya teljesült azzal, hogy a piactéren átvezető kocsitutat átépítik. Ezután a kocsit a piactér szélén halad majd át, s egyenes irányban fut az állomás felé. A csatornahidat is lejjebb teszik az ut átépítése után. Az uton már folyó a munkálatok és sok szegény ember jut kereseti lehetőséghez.

A mohamedán mecsetek sorsa Szimferopolban. A bolsevisták vallásellenes magatartását biztosítja a szimferopoli mecsetek sorsa. A Krim-félszigeten fekvő városnak egykori tiz mecsetje volt, egyik szebb mint a másik. A tengelycsapatok bevonulásakor egyetlen egyben sem tartottak istentiszteletet, sőt a mellettük álló minareteket is lebontották a vörösök. A város legrégebbi mecsetjét 1927-ben teljesen lebontották; helyére transzformáló házacsakát építettek. A többi is vagy lerombolták vagy átalakították. Így lett a mecsetből film-műterem, iatékárugyár, tintakészítő műhely, üvegraktár és művétaggyár. A bolsevisták küzdele óta máris helyreállították 3 mecsetet kb. fél millió rubel költséggel, úgyhogy a mohamedán hívők sem nélkülözik az istentiszteletet.

AZ UJ KAPU

Kifestett arcu nőlyg:

— Mit bámul rám, mint a borju az uj kapura?

— A kapu nem uj, csak be van mázolvva.

Ne bizza szerettei sorsát tisztán a Gondviselésre, hanem okos előrelátással kössön életvagy nyugdíjbiztosítást. Az 1857-ben alapított legrégebbi magyar biztosító magánvállalat, az **ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG** helybeli: Trefort-utca 2. alatti képviselete készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

Mindenki ajánlja Budapest Palugyai szücsöt IV. Váci utca 15

Bácskai magyarnóta pályázat. Sok-sok titkos láng lobog a Bácskában. Az igazi melegítő lángokat istápolni, buzdítani, növelni akarjuk, ezért hirdetjük meg a Bácskai Magyarnóta pályázatot. Pályázhat minden bácskai vagy Bácskából elszármazott legfeljebb három nótájával, amelyek még nyomatásban nem jelentek meg. A nóták énekhangra köttázva küldendők és jellegével kell ellátni. Zárt borítékban mellékelendő neve és pontos címe. Nevezési díj nincs. Nem üzleti vállalkozásról van szó. Komoly értékek után kutatunk. A pályamunkák »Középbácska« szerkesztősége Ujverbász címre küldendők. Díjak: 1. serleg, 2. nagy ezüstérem, 3. kis ezüstérem, 4. bronzérem, 5. elismerő oklevél, 6. elismerő oklevél, 7. elismerő oklevél. Pályázati határidő: 1942 december 31. A pályázat eredményét a »Középbácska« 1943 január 16-ai harmadik számában közöljük.

„CARBONEX”

FÜTŐANYAGMEGTAKARÍTÓ ÉS FÜSTEMESZTŐ KÉSZÜLÉK 10—25% FÜTŐANYAGMEGTAKARÍTÁS, DIJTALAN PRÓBA BEÉPÍTÉS, SZÁMTALAN ELISMERŐLEVÉL
CARBONEX KFT
BUDAPEST, IX. TÚZOLTO-U. 4.
TELEFON 333—768.

A 10 kilót meghaladó mennyiségű kendermagot be kell jelenteni a Futurának. A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a 10 kg-ot meghaladó mennyiségű kendermagot a Futuránál be kell jelenteni. A bejelentés alá eső kendermagot — a vetőmagszükséglet kivételével — a Futurának vételre kell felajánlani és azt a Futura köteles átvenni. Belsőföldön termelt kendermagot csak a Futura vásárolhat és a termelőt vállalatok kötelesek termelési szerződésüket bemutatni a Futurának. A termelőket a Futura és a termelőt vállalatok látják el vetőmaggal.

NA HALLJAI!

Pinkásszal találkozik egy ismerőse a Tárában és azt kérdezi:

— Hát maga mit csinál itt?

— Hogy én mit csináljak?... Nászuton vagyok.

— Na és hol van a kedves felesége?

— A feleségem?... Az otthon maradt Pesten.

— Ezt nem értem... A felesége.

— Na hallja, valakinek csak kell lenni az üzletben!

Kultureszt Pacséron. A DMKSz pacséri fiókszervezete most tartotta meg idej első kulturesztjét. A kultureszten résztvettek a DMKSz központjának kiküldöttel is Liedemann Géza titkár vezetésével. Az előadást a mostani háborús időkre való tekintettel a hős honvédek és az elesettekről való megemlékezés jegyében folyt le. Az előadó-est műsorán Csete István ref. lelkes DMKSz fiók elnöke megnyitó szavai után iskoláslánykák szavatai és énekszámai következtek, majd Liedemann Géza titkár tartott beszédet. Beszéde után a DMKSz propaganda-autójára felszerelt filmleadó ké szülékkel keskenyfilm és álló vetítettképes műsort közvetített a központi propaganda-küldöttség. A műsort a Himnusz elneklésével fejezték be.

A cukorgyári csapat Zentán. A CSE vasárnap Zentán játszik NB II. mérkőzést a ZAK-kal. A verbászi csapat ismét tartalékosan áll ki. A csapat a következő felállításban veszi fel a küzdelmet: Keresztési, Pázmány, Dénes II., Cirnos, Keresztos, Polyvás, Rátkai, Pál, Alknai, Radnai, János. A csapatot nagy számu szurkoló kíséri Zentára.

A keleti front katonájának kulturális gondozása. A német csapatgondozás a háború eddigi tartama alatt mindig lehetővé tette, hogy a hadsereg, távol a hazájától, a német művészi élet kiválóságainak előadásában részesülhessen. A német művészek ezen háborús körülmények között sokszor komoly nehézségekbe ütköznek. Így pl. nagyobb színtársulatok könnyen eljutnak ugyan Párisba, vagy Oslóba, de már sokkal nehezebben a Szmolenszk melletti Orsa községbe. Ezenkívül a német művészi élet kiválóságai hazai kötelezettségeik folytán annyira igénybe vannak véve, hogy a keleti frontra való utazásuk lehetetlen. Mindezen feladatok keresztültvitelére nem áll egy nagyobb szervezet rendelkezésre, hanem csupán a K. d. F. mozgalom 40 irodája gondoskodik a keleti területekre utazó művészekről. Ha figyelembe vesszük, hogy ezen irodák mindegyikében csupán egy tisztviselő működik és egy ilyen tisztviselőre pl. egész Lettországon állomásozó katonaság kulturális gondozása van bízva, ugy elképzelhető milyen hatalmas munka hátul reájuk. Ezek a hivatalok ugyanis állandó kapcsolatban állnak a véderővel, gondoskodnak a művészek utazásáról és elszállásolásáról, betegség esetén helyettesről gondoskodnak, ugyszintén tájékoztatják a művészeket az ottani viszonyokról és figyelmük a legapróbb részletekre is kiterjed. Ilyen hatalmas munkát bonyolít le 40 férfi olyan nagy területen, mely a birodalom területét jóval felülmúlja. Német részről azonban mindent alkövetnek a keleten lévő hadsereg szórakoztatásának biztosítására.

Aranylekodalom Bezdánban. Kelsch István és felesége, született Kercser Katalin most ünnepelték házasságuk ötvenedik évfordulóját. A tekintélyes bezdáni házastárs sokan keresték fel szerencsekívánataikkal.

BIZONYÍTÉK

Porcogó Vendelék lányukat, Pannikát, kéri Bajusz Berci, hogy adnák hozzá feleségül. Azt mondják az öregek:

— Gyenge az még, nem való az még férhőmenésre.

Meghallja a kislány, odakiáltja:

— Én gyenge? Látták kentek azt a szakajtó szilvát, amit reggel szedtem?

— Láttuk.

— Nahát, azt mind én ettem meg!

S P O R T

A gazdagság ára:

mindössze 3 P. Ennyibe kerül a magyar királyi jótekonycélú állami sorsjáték egy egész sorsjegye és 1.50 P.-be egy fél. A húzás már közeledik, december 4-én! A sorsjegy kapható minden sorsjegyfőárusítónál, valamint az összes dohányüzletben.

Haza! Nemzet! Jövő!

IA VITÉZI SZÉK HIREN

„Csak magunkban a hitba, de egyszersmind magunkban is a feltámadási erő!”

Magyar hős

Vitéz Kerecsényi Sándor, Istensegíts-i hős 1942. szeptember hó 13-án a Don-melletti harcokban, mint őrző hős halált halt. A harcterről érkezett századparancsnoki levél, amelyet édesatyja kapott, ezt írja: „Vitéz Kerecsényi Sándor őrző hős magyar hazafihoz és jó honvédhez méltó szolgálatteljesítéssel előjárói bizalmát és bajtársi szeretetét érdemelte ki. Vitéz bajtársunk harckocsit vezetett, amelyet ellenséges tüzérségi lövedék talált el. Natal életét áldozta édes Hazánkért és fajtáért. A bácskai vitézek, de elsősorban az Istensegíts vitézi telep vitézbajtársai, akik őt közelről ismerték, kegyelettel őrizzük vitézbajtársunk emlékét.

Ha magyar vagy, legyen neved is magyar!

A vitézek december 5-én ünneplik meg a Kormányzó ur névnapját

Zombor város vitézei és vitézjelöltjei december 5-én az Olvasókör nagytermében megünnepelik a vitézek Főkapitányának magas névnapját. A vitézi székkapitány ezúton hívja meg Zombor város vitézeit és nemzetes asszonyait, a vitézi szervezetet, a vitézjelölteket és azok nejeit. Ühözet ünnepi. Gyülekezés 18 órakor.

A vitézi hadnagyoktól kell igényelni földet

A zsidóbirtok elosztásával kapcsolatosan igen sok kérvényező közvetlenül az Országos Vitézi Székhez, vagy a vármegyei Vitézi Székhez fordul kérvényével. Közlöm mindazokkal, akiknek a világháborús érdemek alapján jogos igényük van vitézi telekre, valamint azokkal a családokkal is, akiknek valamely férfitagja most küzd az orosz harctéren, miszerint vitézi telekigénylésüket az illetékes vitézi hadnagy urnál adják le. A zombori városi igénylők dr. Hoffmann János városi vitézi hadnagy urnál, a zombori járási igénylők pedig dr. Tóth József járási vitézi hadnagy urnál.

Mindazon vitézek, akik 1942. folyamán a vitézi esküt letették, azonnali hatállyal tekintetbe jönnek telepítésre. Ilyen tíres vitézi telek rendelkezésre áll Vitézfalun, Vajszkán, Vajszkaréten és Hadikkisfalun (u. v. á. Babapuszta). Azon vitézek, akik élő és holt leltérfelszereléssel rendelkeznek, előnyben részesülnek. Személyes jelentkezés okvetlen szükséges. Jelentkezés napontkint 11 és 12 óra között a vármegyei Vitézi Széknél, vármegyeháza II. emelet

Rezd!

Fegyelem!

Munka!

Zombor sportműsora:

Ujvidéki VAK – MOVE Zombori TK

A Nemzeti Bajnokság 11. fordulója Zomborban igen érdekes mérkőzést juttat. Az Ujvidéki VAK csapata jön vasárnap Zomborba, hogy a MOVE ZTK együttesével mérkőzzön. A két csapat találkozója minden tekintetben nagy és érdekes küzdelmet ígér. A MOVE Zombori TK vasárnap Temerinben minimális vereséget szenvedett, sőt az eredmény éppen fordított is lehetett volna. A csapat az UTC-től elszenvedett nagy és szerencsétlen vereség után, minden tekintetben feljavult és valamennyi játékos a teljes erőbedobással készül a még hátralévő három mérkőzésre. A zombori zöld-fehérek mindhárom még hátralévő mérkőzésüket itthon játszák és ezért is a MOVE ZTK szurkoló tábora bizakodva tekint a csapat végleges őszi helyezete elé.

Ami az UVAK-ot illeti, aki figyelemmel kísérte a csapat utóbbi eredményeit, megállapíthatja, hogy a vasutas csapat nagyon feljavult. Az ujvidékiek több új játékost szereztek és ezek

kel sikerült a csapat játékerejét lényegesen fokozni. Legjobb bizonyíték erre az ujvidéki csapat Baján elért eredménye, mikor is a Bajai TISE-vel, annak otthonában eldöntetlen eredményt sikerült elérnie. Mult vasárnap a Bezdáni SE-től vett el egy pontot az UVAK. Mint látható, az ujvidéki csapat a bajnokság finisében igen veszélyes ellenfél lett és így a MOVE ZTK-nak igazán minden tekintetben kitűnő játékot kell játszania, ha a fontos két bajnoki pontot meg akarja szerezni.

A vasárnapi találkozó tehát minden tekintetben nagy és erős küzdelmet fog hozni. Hiszszük, hogy a zombori zöld-fehérek tudása és technikája mellett a góllövő készség sem fog hiányozni a csapatból, úgy, hogy a két igen fontos bajnoki pont Zomborban maradjon.

A mérkőzést, mely vasárnap délután 1/2 órakor kezdődik, érthető nagy érdeklődés előzi meg Zomborban.

December 11-ig tart a népszerűségi verseny

November 26-tól kezdődőleg már be lehet küldeni a szelvényeket

November 12-én kezdődött el a Délvidék népszerűségi versenye. Azt akarjuk eldönteni ezzel, hogy ki a legnépszerűbb bácskai játékos. Összesen 22 szelvény jelenik meg, az utolsó szelvényt december 6-án közöljük. Az összegyűjtött szelvényeket

december 11-én délig fogadjuk el, de azokat előbb is be lehet küldeni. November 26-tól kezdődőleg már el fogadjuk a szelvényeket, s 29-től kezdődőleg minden nap tájékoztatjuk az olvasókat a verseny állásáról. A szelvényt küldő borítékra feltűnő betűkkel írjuk rá: Népszerűségi verseny.

Ki a legnépszerűbb bácskai játékos?

A játékos neve .....

Melyik csapatban játszik: .....

Régi, kipróbált játékosait állítja csapatársorba a BSE a Sport ellen. A zombori Sport ellen a bezdáni csapat kipróbált régi játékosait állítja csapatársorba. A BSE összeállítása a következő: Hermann, Vukovics II., Kiss I., Trész, Matheisz, Fejes, Kiss II., Kovács I., Horváth III., Bódi, Vukovics III. A mérkőzés délután két órakor kezdődik és azelő Bezdánban nagy érdeklődéssel tekintenek.

A kuljai csapat Szenttamáson. A Kuljai AFC vasárnap Szenttamáson játszik bajnoki mérkőzést. A rossz közlekedési viszonyok miatt a mérkőzést délelőtt megtartják.

A ZSE összeállítása. Nagy érdeklődés előzi meg a Zombori SE bezdáni szereplését. Mint már jelentettük nagy szurkoló tábor kíséri a csapatot Bezdánba. A csapat és a szurkolók autóbusszal utaznak, indulás fél egykor a ZSE klubháza előtt. A csapat még nincsen véglegesen összeállítva, de mint értesültünk a következő játékosok indulnak utnak: Zahorai, Szélingér, Ivánfi, Prótics, Schmidt, Huber, Pataki, Imhófi, Molnár, Dajcsic, Mészáros és Rádi.

Kártolószalagokat

mindenfajta kivételben, elsőrendű minőségben szállít

Első Magyar

Kártolószalaggyár R. T.

Pestszentlőrinc, g. Apponyi Albert u. 8. Telefon: 146-764.

Német páncélosok felvonulása

Jól jegyezze meg a címet: a legszebben és a legszakoszerűbben fest, tisztít!

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Bőrkabátok festését is vállalom!

KÖZGAZDASÁG

16 deka a kenyérfejadag 90 százalékra kell kiörölni a búzát

A hivatalos lap szombati számában közli a m. kir. minisztérium rendeletét a kenyérgabona és árpa beszoigáltatásának újabb szabályozásáról s a közellátásügyi miniszternek a rendelet végrehajtására kiadott utasítását.

A rendelet csökkenti a kenyérgabona fejadagokat olyképen, hogy az évi 240 kg.-os fejadag 20 kg.-mal, a 180 kg.-os 15 kg.-mal, a 120 kg.-os pedig az 1942. évben született gyermekeknek 60 kg.-mal, a többieknek 10 kg.-mal csökken. Az évi 60 kg. kenyérgabonára kiadott pótgjegy érvénye évi 30 kg.-ra csökken. Ez az utóbbi csökkentés nem vonatkozik a szegődményes (kommenciós) éves cselédek és az időszakos munkások (summások) pótfjadagjára. Mindazok, akik az előző termésrendeletben megállapított kenyérgabonamennyiséget termésükből megtartották, vagy azt megszerezték, kötelesek a csökkentések folytán mutatkozó különbözetet a Hombárnak (bizományosnak) beszoigáltatni. A gazda ugyancsak köteles a szegődményes (kommenciós) cselédek számára meghagyott, vagy megszerzett évi kenyérgabonamennyiség 8 százalékát a Hombárnak (bizományosnak) beszoigáltatni. A közellátásügyi miniszter az ellátatlanok kenyérfejadagját egyidejűleg november 30-ától kezdve napi 20 dekáról 16 dekára csökkentette.

Az, akinek családi, gazdasági viszonyainak megváltozása, cséplési elszámolásnál ejtett hiba, mulasztás, elvonás vagy bármely más ok következtében kenyérgabonából (buzából, rozsából, kétszeresből) és fel nem használt vetőmagból háztartási és gazdasági szükségletet meghaladó készlete van, szintén köteles feleslegét a Hombárnak (bizományosnak) beszoigáltatni. Aki ennek a beszoigáltatásnak eleget tesz, az ellen büntető eljárást indítani nem lehet.

A rendelet az árpakészletekre vonatkozóan egyidejűleg, hogy a gazdasági szükségletet meghaladó szükségletet a Hombárnak (bizományosnak) kell beszoigáltatni. A gazdasági szükséglet megállapításánál a termelő birtokában lévő minden egyes szarvasmarha és minden egyes sertés után 1 q-t, a tenyészkoca után pedig a várható szaporulat részére további 1 q-t kell számításba venni. A beszoigáltatási kötelezettség nem terjed ki arra az árpamennyiségre, amely bérhizlálásra szolgál.

A gabona beszoigáltatására köteleseknek december 5-ig jelentést kell tenniük

Aki kenyérgabona vagy árpa beszoigáltatására köteles, annak folyó évi december 5-ig jelentenie kell a közégi előjárásnál, hogy

mennyi kenyérgabona vagy árpa beszoigáltatása terheli. Ez alkalommal igazolni kell azt is, hogy kukoricabeszoigáltatási kötelezettségét teljesítette-e. A bejelentések egyidejűleg a bejelentőnek be kell nyújtania a saját és háztartásához tartozók kenyérgabonajegyeit (pótgjegyeit) és amennyiben gabonalapja van a gabonalapot is. Ugyancsak december 5-ig be kell mutatni a közégi előjárásnak azoknak a gabonajegyeit (pótgjegyeit) is, akik kenyérgabonabeszoigáltatásra nem kötelesek, hogy a kenyérgabonajegynek (pótgjegynek) a fejadag csökkentése következtében fel nem használható szelvényeit levágják.

A Hombár (bizományos) vagy a kenyérgabona eladására engedéllyel rendelkező malom ezután csak olyan kék gabonajegyre szolgáltathat ki gabonát, amelyen a közégi előjárás igazolja a tulajdonos vásárlási jogosultságát. Minden vásárlási körzetben csak az abba tartozó községek (városok) igazolásával ellátott kék kenyérgabonajegyeket szabad beváltani. A Hombár (bizományos vagy malom) csak havonként és csak az arra a hónapra érvényes kenyérgabonaszelvényeket válthatja be.

Elszámoló bizottságok

A rendelet intézkedik elszámoló bizottságok szervezéséről is, akik a bejelentéseket ellenőrzik. A bizottság tagjait a közellátási kormánybiztos nevezi ki és pedig egy tagot lehet legfeljebb a helyi viszonyokat ismerő, büntetlen előéletű megbízható és mezőgazdasági szakismeretekkel rendelkező állampolgárok közül. Ha az elszámoló bizottság azt állapítja meg, hogy a bejelentésre kötelezett a bejelentésnek egyáltalán nem, vagy a valóságnak meg nem felelően tett eleget, erről az előjárásnak jelentést tesz, amely a beszoigáltatási kötelezettséget a bizottság jelentése alapján állapítja meg. Az, akinek kenyérgabona, vagy árpa van birtokában, köteles az elszámoló bizottságnak a szükséges felvilágosításokat megadni, helyiségeit, raktárait felnyitni, könyveit felmutatni, általában lehetővé tenni, hogy az elszámoló bizottság a bejelentés helyességéről a helyszínen is meggyőződhesse. Ellenkező esetben a bizottság az illetékes közbiztonsági közeghez fordulhat s azt azonnali karhatalom nyújtására felhívhatja. A közellátásügyi miniszter a bejelentési és beszoigáltatási kötelezettség teljesítését a csendőrség és rendőrség közreműködésével, saját közgei útján felülvizsgálhatja.

Ezzel egyidejűleg a közellátásügyi miniszter a búzaliszt kiörölési arányát 90 százalékra, a rozsét pedig 85 százalékra emelte fel.

A szociális igazság elve vezet a magyar adópolitikát

Az adóstatistika most megjelent füzetében érdekes adatokat találunk azokról a szociális jellegű adókedvezményekről, amelyeket Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztersége alatt iktattak törvénybe. A füzet az 1940 évre vonatkozó anyagot öleli fel, nem tartalmazza tehát még a keleti és erdélyi, valamint a délvidéki adatokat és főleg csak az egyenesadókra nyújtott engedményeket ismerteti, pedig köztudomású, hogy a kormány más adónemeknél ismerteti, pedig köztudomású, hogy a kormány más adónemnél is elrendelte a szociális szempontok figyelembevételét. De a nyilvánosságra hozott adatokból is megállapítható, hogy több százezer adózót érintenek az adómérséklések, melyek azt a célt szolgálják, hogy a merev tárgyi adózás helyett az adókötelesek személyi és családi körülményeit is mérlegelő egyéni adózási rendszerre térjünk át.

A föld-, ház- és általános kereseti adóból, valamint az ezek után járó állami, törvényhatósági és közégi pótdókból 194395 hadirokkant, hadiárva, valamint vitézségi éremtulajdonos és tűzharcos részesült adókedvezményben. A különböző járadékostályokba sorozott hadirokkantak 5-30 százalékos, a hadiözvegyek és árvák 10-20 százalékos és a vitézségi éremtulajdonosok valamint a tűzharcosok 5-10 százalékos mérséklést kaptak az említett adókból.

Ugyanezeknél az adónemeknél az ötödik és minden további gyermek után 5-5 százalékos adómérséklés jut azoknak az adózóknak is, akiknek adókötelest tiszta jövedelme az év ezer pengő vagy adóköteles tiszta vagyona a 25.000 pengő értéket nem érte el. Ily módon további 68.215 adófizetőt vontak kedvezményes elbírálás alá. A kedvezményezetttek közül 6.449 Szabolcs megyei, 4.080 Zala megyei és 10.784 kár-

pátaljai volt, miután tulajevően ezeken a vidékeken laknak legsűrűbben a sokgyermekes szegény családok. Nem érdektelen felemlíteni, hogy Budapesten egyetlen adózót sem lehetett ebben a kedvezményben részesíteni.

Az évi 6000 pengőt meg nem haladó jövedelemmel rendelkező és legalább öt gyermeket felnevelő családok jövedelemalapjából tulajevően az ötödik és hatodik gyermek után 200-200 pengőt, azonfelül pedig minden további gyermek után még 300 pengőt kell levonni. Öt gyermek után ily kedvezményben 1593 adózó részesült (Budapesten csak négy) a hatodik gyermek után 326 család részben kedvezményben, a nyolcadik gyermek után 107, a kilencedik után 43, a tizedik után 16 és a tizenkettedik gyermek után 3 adófizető jövedelemadóját csökkentették a kivétő hatóságok. E statisztikában Budapestet csak egyetlen hétgyermekes család képviseli.

Teljesen szabadult a jövedelemadó megfizetése alól 2403 adófizető és a vagyondó fizetése alól 10.079 adófizető ama szociális rendelkezés folytán, hogy az adómentes létminimumot az egynél több gyermeket eltartó háztartásoknál a második és harmadik gyermek után 100-100 P-vel, a negyedik, ötödik és hatodik gyermek után 200-200 P-vel, azonfelül pedig minden gyermek után 300 P-vel magasabban kell megállapítani.

A mezőgazdák juttatott kedvezmények közül megemlíti a füzet, hogy a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap 2,6 millió kisbirtokos földadóját térítette meg és ezzel a kis és törpegazdákat 12,8 millió pengő összegű földadó megfizetése alól mentesítette.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter az utóbbi években már többször állapította meg, hogy az adóerkölcs örvedetesen javul, amit a legutóbbi zárszámadás is igazol, amennyiben egyes adónemek százszázalékosan befolytak. Kétségtelen, hogy az adófizetési készség javulásának egyik oka, hogy az adófizetők a mai sorsdöntő időkben felismerik a nemzettel szemben fennálló kötelezettségüket; másik oka bizonyára az, hogy a kormány adópolitikája egyre szembetűnőbben érvényesíti a szociális igazság elvét, amivel megkönnyíti a közterhek viselését.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület közleményei

1. Kálisó műtrágya igénylés. A számtalan gyakorlati kísérlet igazolja, hogy a kálisó műtrágya (40%-os és 90%-os) minden terménynek, főleg a kender és a napraforgó termésnek a minőségét és mennyiségét nagyban emeli. Felhívjuk összes Gazdaköreink tagjainak figyelmét arra, hogy ezen műtrágya szükségletüket Gazdaköreink útján Anyaegyesületünkhöz jelentsék be. Ár érdeklődőknek készséggel adunk részletesebb felvilágosítást. Kívánatra árjegyzéket is küldünk. A Gazdakörök részéről csak vagontételben fogadhatunk el rendeléseket.

Gazdasági szakkönyvsorozat ingyenes megküldése. A M. Kir. Földművelésügyi minisztérium 230.472/1942. X. 3. számú rendelete értelmében Egyesületünk vezetése alatt működő Gazdaköreink részére gazdasági szakkönyvsorozatokat igényelhetünk. Kérjük Gazdaköreink vezetését, hogy ezen tárgyban felvilágosításért forduljanak közvetlenül Anyaegyesületünkhöz Zomborban.

Óriási belga tenyésznyulak kedvezményes áron való kiosztása. A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium a husnyul tenyésztés előmozdítása érdekében több ezer óriási belga tenyésznyulat oszt ki. Mindazon Gazdaköreinknek tagjai, akik a kb. 9 pengős darabonkénti husnyul törzsekre igényt tartanak, forduljanak a Gazdaköreink útján közvetlenül vagy Anyaegyesületünk útján a Baromfitenyésztők Országos Egyesületéhez (Budapest, IX. Ulló ut 25), ahonnan részletes felvilágosítást kaphatnak.

A »Délvidék« gyermekoldala

A vén kecske szakála

Fiatl gödölék a mezőn versenyezve ugráltak keresztül egy széles mély árkon. Egy arra sétáló vén kecske eltűnődve nézte őket. Eszébe jutott fiatalosága, amikor még ő is ilyen vigan ugrándozott, játszadozott. Addig nézegette a fiatalok mulatságát, amíg egyszerre csak neki is kedve támadt az ugráláshoz.

De amikor odállott az árokpartra és a fiatalok észrevették, hogy ma a szándéka, ugyancsak kinevezték:

— Ejnye, kecske apó, nem ilyen öreg csomnak való ez a játéki! Nem vagyok én még olyan öreg! Azért is megmutatom!

Ezzel nekifohászkozott, nagyot ugrott, de vén csontjai már nem vitték át a tulso partra, beleesett az árokba.

— No, ugy-e mondtuk, hogy túl öreg kende az ugráláshoz!

— Ne csufolódjatok, hiszen csak megcsusztam. Igazán nem vagyok öreg!

Ugyan, mintha nem lászana meg a kora a hosszú szakállán!

A hosszú, tekintélyes szakállát valóban nem tagadhatta el a vén kecske.

Majd segíték rajta! — dohogott magában, amikor odébbállott. Egyenesen a rákhoz ment és megkérte: vágja le ollójával a szakállát!

Ilyen bolondot sem láttam még, — mondotta a rák fejcsóválva, de azért teljesítette a vén kecske kérését.

Hosszu szakála nélkül valóban fiatalnak látszott a kecske, de most mégis megjárta. Amikor ugyanígy hazatért, a saját gidái nem akarták ráismerni. Egyik sem fogadott többé szót neki, mert elvesztette életük a tekintélyét.

Bánatában elment az erdőbe. Szerencsére találkozott a tudós bagollyal és elpanaszolta a baját.

Megérdemelted a sorsodat! — jelentette ki a bagoly. — Minden kornak megvan a maga öreme: fiatalok a vidámság és erő, öregek a tekintély és bölcsesség. Vezekelj itt az erdőben néhány hétig, majd rendbe jön a dolgod!

Kecske apó megfogadta a tanácsot és néhány hét alatt megint szép hosszúra nőtt a szakála. Be is érte azontul a tekintélyével és nem akart többé másnak látszani, mint amilyen valójában volt.

TUDJÁTOK-E,

hogy kísérletekkel megállapították, hogy nemely majom háromig tud számolni? Ha ugyanis három labdát adtak a majomnak játékszerűen és kétször egyet elvettek, a majom ezt kétszer kezdte. De ha négy labdából adták el egyet, nem vette észre a megkérdézi: „Ló vagy szamár?” Mire a gyerek válaszolt egyet, példánul: „Szamár”. Erre a körben álló tréfa-san utánozta a szamár hangját: „I-á, i-á”, miközben a többiek biztatták az ütőt: „Ne nevesse!” Ez perze utánál kevésbé bírja komolyan kiállni a próbát. Ha elneveti magát, ő

Játszunk, gyerekek

Ne nevesse!

Ez a játék ugy mulatságos, ha legalább nyolcan, tízen vagytok. Egy gyerek a szoba közepébe áll, a többiek körben köréje ülnek. A körben álló odalép egyik ülő gyerek elé és megkérdézi: „Ló vagy szamár?” Mire a gyerek választ egyet, példánul: „Szamár”. Erre a körben álló tréfa-san utánozta a szamár hangját: „I-á, i-á”, miközben a többiek biztatták az ütőt: „Ne nevesse!” Ez perze utánál kevésbé bírja komolyan kiállni a próbát. Ha elneveti magát, ő

Végezd munkádat ugy, hogy ne kelljen újra kezdened.

Ha boldog akarsz lenni, Tanulj kevéssel megelégedni!

megy a körbe. Ha nem nevet, a körben álló más gyereknél próbálkozik, más állatokkal, pl. kulya, macska, tehén, egér, liba, kakas stb.

A furfangos huszár

Egy hideg téli estén egy huszár betért egy vidéki fogadóba. Szeretett volna megmelegedni, de a buskemence körüli padkát már elfoglalták a helybéli vendégek. A huszár leült egy asztalhoz és odaszólt a fogadósnak:

— Van-e valami harapnivaló?

— Gulyással szolgálhatok, — felelte a fogadós.

— Rendben van, vigyen ki először egy jó adagot a lovamnak!

— A lovának? — csodálkozott a fogadós. — Hát eszik az gulyást?

— Csak próbálja meg! — biztalt a huszár.

Ennek hallatára a vendégek mind követtek a fogadóst, mert kíváncsiak voltak látni a csodát, hogyan eszi a ló a gulyást.

Alig hogy kimentek, a huszár kényelmesen elhelyezkedett a kemence mellett. Amikor a fogadós visszajött és jelentette, hogy a ló nem egykedvűen igy szólt:

— Ugylátszik máma nincs rá gusztusa. Adjon neki zabot! A gulyást meg megeszem magam, hogy kárba ne vesszen.

Rejtvény

K Y L M

Mi ez?

(Képlelet)

Pont-rejtvény

M. gy . j. h. sz . a. á. o.

F. l. i. é. a. á. a. i.

N. gy . l. g. ny. e. a. o. b.

B. l. o. t. l. n. á. a.

Ha a pontok helyére megfelelő betűket írunk. Petőfi Sándor költésének első versszakát kapjátok megfejtésül.

(Képlelet)

Hétfő

1942 november 23-tól november 29-ig

November 23-án:

BUDAPEST I.

5:40: Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6:40: Ébresztő. Torna. — 7: Hírek. Közlekedési hírek. — 8: Hírek. — 9: Hírek. — 10: Hírek. — 11: Hírek. — 12: Hírek. — 13: Hírek. — 14: Hírek. — 15: Hírek. — 16: Hírek. — 17: Hírek. — 18: Hírek. — 19: Hírek. — 20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek. — 24: Hírek. — 25: Hírek. — 26: Hírek. — 27: Hírek. — 28: Hírek. — 29: Hírek. — 30: Hírek. — 31: Hírek.

BUDAPEST II.

17: Azonos Kassa műsorával. — 18:40: Magyar nóták. — 19:05: Német nyelvoktatás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr. — 19:30: Mai magyar szerzők. — 20:20: A tanár hivatása. Hoffmann Ernő dr. előadása.

Kedd

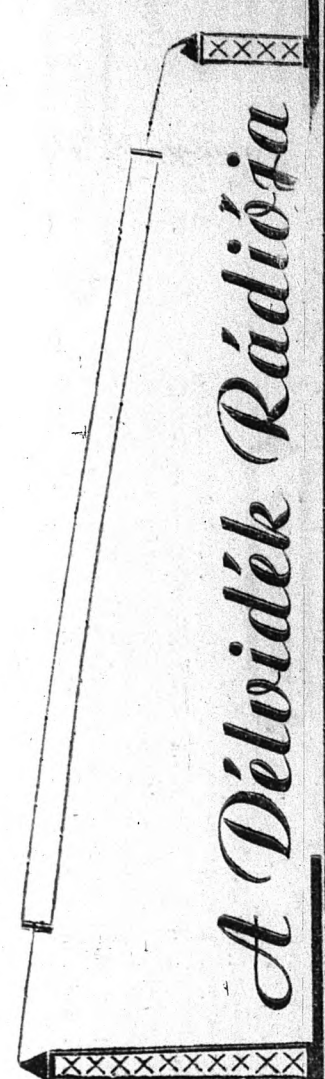
November 24-én:

BUDAPEST I.

5:40: Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6:40: Ébresztő. Torna. — 7: Hírek. Közlekedési hírek. — 8: Hírek. — 9: Hírek. — 10: Hírek. — 11: Hírek. — 12: Hírek. — 13: Hírek. — 14: Hírek. — 15: Hírek. — 16: Hírek. — 17: Hírek. — 18: Hírek. — 19: Hírek. — 20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek. — 24: Hírek. — 25: Hírek. — 26: Hírek. — 27: Hírek. — 28: Hírek. — 29: Hírek. — 30: Hírek. — 31: Hírek.

BUDAPEST II.

17: Azonos Kassa műsorával. — 18:40: Részlet a La Fontaine Irodalmi Társaság október 11-i Bartók-Komolya műsorából. — 19:05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője. — 19:35: Szókratész műsorát. — 20:10: Háborus tanulmányt. — 20:30: A Filharmoniai Társaság november 13-i hangversenyének II. része. Közvetítés az Operaházból. Vezetényel Mario Roseti. (Hangfelvétel).

A Délvidék Rádiója

1942 november 23-tól november 29-ig

Hétfő

Győr város. Gróf Dessewffy Gyula Műsorismertetés. — 15: Arfolyamhi előadása. — 20:05: A Magyar Revü rek, piaci árak, élelmiszerek. — 20:45: Vadzizek tombolnak egy gyermekdelútián. Éjszakai előadás. — 21:15: Faragó Ibo. — 21:40: Hírek. — 22:10: Magyar nóták. Farkas Béla című és orosz nyelvű. — 16:45: Idő-gányzenekara muzsikál és Szántó Gyula énekel az EMKE-kávéházban. — 22:50: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. — 23:45: Hírek. — 17:15: Honvédeink nótát kérnek. Közreműködik Szecsódi Irén. Ráday László és Veress Károly és fia cigányzenekara. Az összekötőszöveget írta Farkas Jenő. Elmondja Németh Romola. — 18: Beszámoló. Zilahy Lajos előadása. — 18:20: Noiret Irén énekel. — 18:35: Mindent a honvédekért. Pécs apró magyarjai köszöntik a harctéren küzdő apákat. (Hangfelvétel). — 18:50: Hírek. — 19:05: Közvetítés a Csokonai Színházból. Simonyi öbester. Operett három felvonásban. — 21:40: Hírek. — 22:10: Rádiózenekar. — 23: Olasz tánczene. — 23:45: Hírek.

BUDAPEST II.

17: Azonos Kassa műsorával. — 18:40: Magyar nóták. — 19:05: Német nyelvoktatás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr. — 19:30: Mai magyar szerzők. — 20:20: A tanár hivatása. Hoffmann Ernő dr. előadása.

BUDAPEST I.

5:40: Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6:40: Ébresztő. Torna. — 7: Hírek. Közlekedési hírek. — 8: Hírek. — 9: Hírek. — 10: Hírek. — 11: Hírek. — 12: Hírek. — 13: Hírek. — 14: Hírek. — 15: Hírek. — 16: Hírek. — 17: Hírek. — 18: Hírek. — 19: Hírek. — 20: Hírek. — 21: Hírek. — 22: Hírek. — 23: Hírek. — 24: Hírek. — 25: Hírek. — 26: Hírek. — 27: Hírek. — 28: Hírek. — 29: Hírek. — 30: Hírek. — 31: Hírek.

BUDAPEST II.

17: Azonos Kassa műsorával. — 18:40: Részlet a La Fontaine Irodalmi Társaság október 11-i Bartók-Komolya műsorából. — 19:05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője. — 19:35: Szókratész műsorát. — 20:10: Háborus tanulmányt. — 20:30: A Filharmoniai Társaság november 13-i hangversenyének II. része. Közvetítés az Operaházból. Vezetényel Mario Roseti. (Hangfelvétel).

Szerda

November 25-én:

BUDAPEST I.

5:40: Uzen az othron. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6:40: Ebrészti. Torna. — 7: Hírek. Közle-mények. Reggeli zene. — 10: Hírek. — 10:15: Hinczy László szalónze-nekara. — 11:10: Nemzetközi vízjel-zőszolgálat. — 11:15: Johann Strauss keringő. — 11:40: Pálma. Szemere György elbeszélése. (Felolvasás). — 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. — 12:10: Országos postászenekar. Ve-zényel Fördögh János. — 12:40: Hi-rek. — 13:20: Időjelzés, vízállásjel-letés. — 13:30: Honvédeink tizen-mentés. — 14: Szórakoztató ze-ne. (Hangfelvétel). — 14:30: Hírek. — 14:45: Műsorismertetés. — 15: Ar-folyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak. — 15:20: Horváth Jancsi ci-gányzenekara muzsikál. — 15:50: Nagy magyar regények. Makay Gusztáv dr. előadása Krúdy Gyula: Szinbád regényéből. — 16:20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16:45: Időjelzés, hírek. — 17: Honvédműsor a Vitézi Rend Zrínyi csoportjának közreműködésé-vel. — 17:50: A Nemzeti Munkaköz-pont bemutatja. Vezeti Budinszky Sándor. (Hangfelvétel). — 18:50: Hi-rek. — 19:05: Gifit-est. Oszeállítot-ta és vezet Bertha István. — 20:10: Nem gondolhat az ember mindent. Hangjáték egy felvonásban. — 20:55: Rádiózenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Jancsin Ferenc, he-gedi és Udvardy Tibor, ének. — 21:25: Ahol gyermek voltam. Enyed, a világ közepe. Székely Zoltán elő-adása. — 21:40: Hírek. — 22:10: Fo-lamerék szalózenekara. 1. Vidák József: Vágyódás. 2. Johann Strauss: Déli rózsák, keringő. 3. Hrubý: Bé-csi dalegyveleg. 4. Ruzsinkó Nándor: Hulló levelek. — 22:50: Farkas Már-ta hegedül. — 23:15: Magyar nőiák. — 23:45: Hírek.

BUDAPEST II.

17: Azonos Kassa műsorával. — 18:40: Utrich Hermann gondolkázik. — 19:05: Olasz nyelvoktatás. Tartia

Gallerani Bonaventura. — 19:35: Hírek. — 22:10: A Rádiózenekar mű-sorából. Hangfelvétel. 1. Eiseemann a Debrecen-étteremből. — 20:20: Metternich hitvesei. Sárvári Dező csevegése. — 20:40: Ifj. Jahn Antal harmonikanagyese játszik.

Csütörtök

November 26-án:

BUDAPEST I.

5:40: Uzen az othron. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6:40: Ebrészti. Torna. — 7: Hírek. Közle-mények. Reggeli zene. — 10: Hírek. — 10:15: Könnnyű zene. — 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 11:15: Seregine Sohár Vilma zongorizál. — 11:40: Különös balesetek. (Felolvasás). — 12: Harangszó. Fo-hász. Himnusz. — 12:10: Szórakoz-tató zene. — 12:40: Hírek. — 13:20: Időjelzés, vízállásjelentés. — 13:30: Honvédeink tüzének. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 14: Buttrfa Ede tánczenekara játszik. — 14:30: Hírek. — 14:45: Műsorismer-tetés. — 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15:20: A Szent István 3. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Helényi Gyula. — 16: Betlehem. Popovics Iván elő-adása. Közömlődési előadássoro-ral. — 16:20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16:45: Időjelzés, hírek. — 17: Beethoven: III. Leonora, nyitány. — 17:15: Juh-tenyészési rádiótanfolyam. IV. rész. A földművelésügyi minisztérium rá-dióelőadássorozata. — 17:40: Vécsey Ernő jazz-számokat zongorizál. — 17:55: Egy elfoglalt szovjet város éle-te. Ráthonyi János előadása. — 18:10: Művészet. Közvetítés a Zeneművé-szeti Főiskola nagytériéből. A Har-mónia november 25-i hangversenyé-nek hangfelvétele. — 18:50: Hírek. — 20:10: Hol fekszik hazánk? Rónai András dr. egyetemi tanár előadása. — 20:35: All a malom, áll a vitorlája. Közreműködik Keéry Panni, Vörös orvosi előadása. — 16:20: Hírek né-met, román, szlovák és ruszin nyel-gányzenekara. Rendező: A. Balogh Pál. (Hangfelvétel). — 21:20: Soro-zatban épülnek a motornélküli repü-lőgépek. A közvetítést az Aero-Ever-esztergomi telepéről vezeti Budisz-ky Sándor. (Hangfelvétel). — 21:40:

BUDAPEST II.

17: Azonos Kassa műsorával. — 18:40: Kedvelt szalózenekarok mű-sorából. — 19:05: Francia nyelvok-tatás. Tartia Makay Gusztáv dr. — 19:35: Timkó Margit magyar nőiákat zongorizál. — 19:55: A magyar ten-ger szépségei. Egyházi Imre előadá-sa. — 20:10: Vég-h-vonósnégyes.

Péntek

November 27-én:

BUDAPEST I.

5:40: Uzen az othron. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6:40: Ebrészti. Torna. — 7: Hírek. Közle-mények. Reggeli zene. — 10: Hírek. — 10:15: Székesfővárosi Tűzoltóze-nekar. Vezényel Eördögh János. — 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 11:15: Geczy Barnabás zenekará-ról. — 11:45: Hírek. — 12:10: Melle-s Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ot-tó. — 12:40: Hírek. — 13:20: Időjel-zés, vízállásjelentés. — 13:30: Hon-védeink tüzének. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 14: So-vinszky László szalózenekara. — 14:30: Hírek. — 14:45: Műsorismer-tetés. — 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15:20: A Rá-diózenekar műsorából. Hangfelvétel. — 15:50: Ujabb fegyver a tüdővész elleni küzdelemben. Detre László dr. orvosi előadása. — 16:20: Hírek né-met, román, szlovák és ruszin nyel-gányzenekara. Rendező: A. Balogh Pál. (Hangfelvétel). — 21:20: Soro-zatban épülnek a motornélküli repü-lőgépek. A közvetítést az Aero-Ever-esztergomi telepéről vezeti Budisz-ky Sándor. (Hangfelvétel). — 21:40:

gatóinknak. — 18:20: Magyar nép-zényel Pongrácz Géza. — 12:40: Hi-rek. — 13:20: Időjelzés, vízállásjel-len-tetés. — 13:30: Honvédeink tüzének. A Vöröskereszt bajtársi rádiószol-gálat. — 14: Sárközi Gyula cigány-zenekara muzsikál. — 14:30: Hírek. — 14:45: Műsorismertetés. — 15: Ar-folyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak. — 15:20: Bábjáték. Közvetítés a mátyásföldi Korvin Mátyás gimnáziumból. — 15:45: Vivaldi: Az ősz. — 16: Az írtól az olvasóig. Andrási Győző csevegése. — 16:20: Hírek né-met, román, szlovák és ruszin nyel-ven. — 16:45: Időjelzés, hírek. — 17: Beszél a front. A m. kir. Honvéd Ha-tidudostító század helyszíni közveti-tése. Hangfelvétel. — 17:20: Magyar filmmuzsika. — 18:25: Akiket min-dig szívesen hallgatunk. Uray Tiva-dig csevegése. — 18:35: Antonio Ja-nigro gondolkázik a magyar-olasz művészszeke keretében. — 18:50: Hi-rek. — 19:05: Valakinek muzsikál-nak. Magyar nőiák. — 20: Léányké-res. Zenés hangjáték egy felvonás-ban. — 20:25: Chappy-tánczenekar játszik. — 21: Házasági évforduló. Vándor Kálmán előadása. — 21:20: A Posta Műszaki üzemi tisztviselők Dalköre. — 21:40: Hírek. Ióverseny-eredmények. — 22:15: Légierők fu-vózenekara. Vezényel Doroszai Ká-roly. — 22:45: Tánccene. — 23:45: Hírek.

BUDAPEST II.

17:05: Gyorsítottanfolyam. Tartia Szlabey Géza. — 17:30: Az Opera-ház előadásának ismertetése. — 17:35: Az Operaház november 22-i matinéjának követítése. Hangfelvétel. — 19:55: Akik a szemükkel is hallanak. Közvetítés a nagyothallók iskolájából. Beszél Gyulai László. Hangfelvétel. — 20:25: Chopin: Asz-dur polonaise (53. mű). — 20:35--21-ig: Mindennél erősebb a szeretet. Kovrigné Malttyók Klára csevegése egy anyaképző tanfolyamról.

Szombat

November 28-án:

BUDAPEST I.

5:40: Uzen az othron. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6:40: Ebrészti. Torna. — 7: Hírek. Közle-mények. Reggeli zene. — 10: Hírek. — 10:15: Szórakoztató zene. Hangfel-vétel. — 11:10: Nemzetközi vízjel-zőszolgálat. — 11:15: Haydn: G-dúr (Katonai) szimfónia. — 11:40: Hogyan használjuk fel a burgonyát? Váralyai Gyula előadása. — 12: Harangszó. Fo-hász. Himnusz. — 12:10: A Budape-si Honvéd őrszolgálati zenekara. Ve-

Vasárnap

November 29-én:

BUDAPEST I.

7:30: Fohász. Szózat. Reggeli za-ne. — 8:15: Hírek. — 8:30: Oszinte beszéd. — 9: Egyházi ének és szent-beszéd a Szent Flóriánról elnevezett budai görögkatolikus magyar plébá-ni templomból. — 10: Egyházi ének és szentbeszéd a tereztvári temp-lomból. — 11:15: Evangélikus ismen-tisztelet a Deák-téri templomból. — 12:15: Levente-műsor. — 12:55: A francia sajtó. Szvákó Pál előadása. — 13:10: A Rádiózenekar műsorá-ból. — 13:45: Időjelzés, hírek, vízáll-lásjelentés. — 14: Részletek Puccini operáiból. — 15: Időszertű gazdasági tanácsadó. A földművelésügyi minisz-terium rádióelőadássorozata. — 15:45: Tánccene az olasz rádió műsorából. — 16:30: Hírek magyar, német, ró-mán, szlovák és ruszin nyelven. — 17: A XI. Honvéd kívánsághangver-seny. Rendező a Magyar Vöröskereszt a Magyar Rádió közreműködésével. — 18:50: Hírek. — 20: Hang-képek a vasárnap sportjáról. Beszél Puhár István és Legényei József dr. — 20:20: Népszimfónia. — 21: Fidelio. Kárpáti Aurél elbeszélése. — 21:20: Holéczy Ákos együttese. — 21:40: Hírek sport- és Ióverseny-eredmények. — 22:15: Rossini: Tell Vilmos, baletzene. — 22:30: Legked-vebb verseim. Simonyi Margit ver-seket mond. — 22:55: Vidák József cigányzenekara muzsikál. — 23:45: Hírek.

BUDAPEST II.

10:30: A Szegei Egyetemi Ifju-ság és a Polgári Iskolai Tanárképző Intézet ifjúságának zrínyi ünnepé-lye. Közvetítés a szegei Városl-területéből. — 11:15: Szórakoztató Szinház. — 12:15: Orgonahangverseny. — 15:15:45-ig: Tánccene. — 17: Egy bölcs francia. Száray Nándor előadása Renanról, halála 50 éves fordulóján. Felolvasás. — 17:30: A legmodernebb orvostudomány a se-besültápolás szolgálatában. — 18:05: Az Operaház előadásának közvetítés. Tripadur.

Olcsó bundák,
PERZSA és SZÖRME
napv. választékban
MISZLAY
szücsnél SZEGED
Iskola u. 8.

Szőrmét, bundát vásároljon
Bányay szücsmesternél Szeged,
Oroszlán utca 2 sz.
Álakítást, átdolgozást is vállal.

Szegediek kedvenc lapja
a „Délvidék”

BUTORT
Faipari Termelő
Szövetkezet
Butorcsarno-
kából
SZEGED
Feketesás u. 19.

Nagy Mihály Gáspár

Kitelölt textilárú nagykereskedése, Szeged,
Kárász-utca 11. sz. Postatakaréknévtári csekk
számla: 27.803. Telefon: 26-88. Táviratcim:
NATEXT. Bankösszeköttetés: Szegedi Keres-
kedelmi és Iparbank és Szeged-Csongrádi Tp.
Raktáron tart mindennemű posztó-, sző-
vet-, vászon-, selvem-, hélés-, kötött és
szövőtárkat. Telefonon és levélben tör-
tént rendelést is teljesítünk utánvétellel

A Baross Szövetség

hirei

**MEGRENDELÉSRE KÉSZÜLŐ RUHÁZATI CIK-
KÉRHEZ ADOTT ANYAGOK HASZONKULCSA**

A közellátási miniszter részletesen szabá-
lyozta a szabóiparosoknál megrendelésre készü-
lő ruházati cikkekhez adott anyagok értékéhez
felszámítható haszonkulcsokat.

A felszámítható haszonkulcsok két csoport-
ba oszthatók, mégpedig aszerint, hogy a szük-
séges anyagokat a szabóiparos saját raktárából
adja vagy mástól szerzi-e be.

1. Ha az iparos a megrendelt ruházati cikk-
hez szükséges anyagot (szövet, bélés és kellé-
kek) saját raktárkészletéből adja, úgy a mun-
kavállalási díjon (fazondíjon) felül a tényleg fel-
használt anyagmennyiséget az alábbi értékelés-
sel veheti számításba:

a) belföldi gyártól gyári áron beszerzett
anyagokat a beszerzési önköltségnek 10%-kal
növelt értékével;

b) belföldi nagykereskedőtől, előállító há-
ziiparostól beszerzett, vagy külföldről közvetle-
nül behozott anyagokat a beszerzési önköltsé-
gek 7%-kal növelt értékével;

c) kiskereskedőtől beszerzett anyagokat a
beszerzési önköltségnek 4%-kal növelt érté-
kével.

2. Ha az iparos a szükséges anyagokat a
megrendelő részére külön szerzi be, az anyag-
érték (beszerzési önköltség) után a következő
pótlékok számíthatók:

a) belföldi gyártól beszerzett árunál 6%;

b) belföldi nagykereskedőtől, háziiparostól
vásárolt, továbbá külföldről importált anyagok-
nál 4%;

c) kiskereskedőtől vásárolt anyagoknál 0%.
A beszerzési önköltség alapja a számlázott
vétélár, mely az esetleges felárat és forgalmi-
adóválságot is magában foglalja. A vételárból
— az iparost megillető 3%-os feldolgozó en-
gedményt, valamint az esetleges pénztári en-
gedménynek a vételár 3%-át meghaladó részét
kivéve — mindennemű engedmény levonandó.
Az így csökkentett vételárhoz hozzáadhatók a
vevőt terhelő csomagolási költségek, a postai
vagy vasuti szállítási költségek, a külföldről
behozott árunál ezen felül a behozatallal kap-
csolatos közvetlen költségek, valamint a számla
kiegyenlítésével járó költségek is.

Ha az iparos a megrendelőtől anyagbeszer-
zésre előleget kapott, úgy az a beszerzési ön-
költségből levonandó.

**CIPÉSZMESTEREK IDEGEN KÉSZÍTÉSŰ LÁBBE-
LIT CSAK KÜLÖN MEGÁLLAPÍTOTT ELADÁ-
SI ÁRON ÁRUSÍTHATNAK**

A m. kir. közellátásügyi miniszter árhivata-
la legutóbb kimondotta, hogy azok a cipész-
mesterek, akik cipőkereskedői iparjogszólvány
nélkül cipészipari iparigazolványuk alapján áru-
sítanak idegen készítésű cipőket, kötelesek az
árhivaltól külön fogyasztói eladási ár megá-
llapítását kérni.

A cipésmesterek a nem saját készítésű
lábbelikeket tehát csak akkor hozhatják forgalom-
ba és olyan áron, hogyha az árhivaltól fogyasztó-
i eladási ár megállapítást kaptak.

A fogyasztói ár megállapításához a kérdé-
ses lábbeliekből fajtánként 1 párat kell beküld-
deni az árhivatal X. főosztályához (Budapest,
VI., Nagymező u. 1.). A cipőn fel kell tüntetni
a cipő gyártóját, telephelyét, valamint azt, hogy
milyen kereskedői áron vették át az árut.

Az adatok alapján az árhivatal néhány nap
alatt a mintaként beküldött lábbelik visszakül-
désével egyidejűleg értesítést ad a felszámítha-
tó fogyasztói árról.

Készül a Délvidék naptára. A Délvidék
szerkesztősége az idén is kiadja naptárát.
A szép naptár rövidesen elkészül és minden
városban és községekben kapható lesz. Mi-
vel a papirhiány miatt csak korlátozott pél-
dányszámban jelenik meg a naptár, ajánla-
tos már most előjegyezteni kiadóhivatalunk-
ban, vagy a lapárusnál.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(31)

— Leila a vádolt és őt kell majd védenie.
Engem hagyjon ki az ügyből.

— Rendben van — felelt Manners és újabb
italt rendelt.

Mult az idő. Megebédelték és Weir még
mindig beszélt. Manners nagy érdeklődéssel
hallgatta. Weir szinte alig tudta elhinni, hogy
ily jóindulatra találhatott ebben a világban, hol
mindenki csak a maga hasznát keresi. Manners
mindeddig még nem tett kötelező ígéretet, bár
többször kijelentette, hogy a pénzkérdés nem
játszik szerepet. Végül is Weir nyíltan meg-
kérdte:

— El akarja vállalni az ügyet, Manners?

— Persze, hogy akarom — válaszolt lelke-
sen Manners. — Szólitson csak Ralph-nek. De
beláthatja, hogy a főnök hozzájárulása nélkül
nem kötelezhetem magamat.

Weir arcán csalódás látszott.

— Ha nem sietős, hogy hazamenjen — in-
dítványozta Manners — gyérünk, keressük fel
Mr. Ruddy-t és beszéljük meg vele a dolgot.

Weir arca újra felderült. — E pillanatban,
— mondta — az egyetlen, ami sietős, az, hogy
megegyezzem önnel.

— Helyes! — mondta Manners. — Én fel-
hívom az öregot, hogy odamehetünk-e hozzá?

Weir szorongva várakozott, míg Manners te-
lefonozott.

— Mr. Ruddy azt mondja, — szöjt, amikor
visszajött — hogy hiába mennék oda. Már
utban van, hogy hétfői kirándulásra menjen a
jachtján.

Weir csüggedten nézett maga elé.

— Azonban, — folytatta Manners — ha le-
megyünk a jachthoz, indulás előtt szentelhet nek-
ünk egy félórát.

Weir-t nyomban mintha megint felvilla-
nyozták volna. — Nagyszerül! — kiáltotta. —
Gyerünk, menjünk.

Manners mosolygott.

Az idő félnyolc felé járt és már teljesen
sötét volt. Hosszu utat tettek meg, mignem kis
házaktól szegélyezett utcákon át kijutottak a
part egy magányos helyére. Weir eléggé ismer-
te a várost, hogy tudja, ez nem a főkikötő, ha-
nem valami melléköből lehet.

Manners a kocsi egy fészkerfélében hagy-
ta, mely pár lépésnyire állt a víz szélétől. Se-
hol nem látszott senki. Weir kissé furcsának ta-
lálta, hogy úriember ezt a helyet válassza jacht-

kikötőnek, de sokkal jobban el volt foglalva a
célal, mely idehozta, semmint hogy gondolkó-
dába eshetett volna.

A fészker előtt uszó hajóhid volt és ehhez
egy csinos, külső motoros csónak volt kikötve.
A csónakban két hajólegény ült. Manners látá-
ra felálltak és köszöntek.

— Mr. Ruddy már a jachton van? — kér-
dezte Manners.

— Még nem.

— Semmi értelme, hogy itt ácsorogjunk,
amíg jön. Gyérünk a jachtra. Azután jöjjenek
vissza érte.

— Igenis.

Elindultak. A közelben több kis csónak volt
kikötve, de világosság nem látszott sehol. Hát-
rabb mögöttük hid ivelt az öböl felett és rajta
automobilok meg trolleybusok dübörögtek.

A jacht kint horgonyzott a nyílt vízen. Weir
megkönnyebbülten lélegzett fel, amikor megpill-
lantotta. Csinos, egész ujjnak látszó jacht volt.
nem nagyon nagy, de fényűzően kiállítva. Név
nem volt látható rajta. Manners nyilván gyá-
kori vendég volt a jachton, sőt szinte tulajdo-
nosí arckifejezéssel kalauzolta Weirt. Bevezette
egy díszes kis szalonba és egy steward, felszó-
lítás nélkül, vizskát, szódavizet, jeget és pohá-
rakat tett eléjük az asztalra.

— Parancsol? — kérdezte Manners.

— Nem, köszönöm — felelt Weir. — Nem
esne jól, amíg az ügyet el nem intéztük.

Manners italt kevert magának és ledült.
Weir pipázott, Manners cigarettára gyújtott.
Weir feszengve ült a helyén, Manners nagyon
nyugodt volt. Arcvonásai mintegy megmere-
tek és szeméi mintha összebb húzódtak volna.
Merően nézett Weir arcába. Hangja azonban,
mikor megszólalt, még mindig ugyanoly nyílt és
barátságos csengésű volt, mint az előbb.

— Az uton gondolkodtam a dolgon — mon-
ta. — Azt hiszem, ön tévedésben van, öregem.

Az „öregem” szó valahogy nem tetszett
Weir-nek. — Hogy érti ezt? — kérdezte cse-
desen.

— Ez a dolog sehogy sincs rendben. Hogy
apa és leány így elrejtözve éljenek magukban.
Vagy örültek, vagy pedig valami csunya eset
van a dolog mögött.

Weir úgy érezte, hogy a pipa nem izlik.
Csendeszen kivette a szájából.

Folytatjuk.

APRÓHIRDETÉSEK

Teljes üzletberendezés eladó. Cim a kiadóban. a-2698-f

Kb. egy hold szőlő és gyümölcsös a csatorna mellett a Thököly ut közvetlen közelében eladó 16.000 pengőért. érdeklődni dr. Blazsevác Pál ügyvédnél, Rókus u. 8. ugyanott több perzsaszőnyeg eladó. a-2713

Perfekt, magyarul és németül tudó nvugalmazott aliegvző keresőkönyvelő. levelezői, vagy pénztárnoki állást. Cim a kiadóban. a-2544-f

Angóranvul, 40 darab legszebb külföldi díjazott fafnvul, ketrec cel, élelemmel eladó. Cim: Tisza-Aruház, Szegec. Tisza Lajos-körut 46. a-2714

Butorozott szobát keresek könyvhasználatlaltal, december 1-re. Ajánlatokat a kiadóba. a-2705

Kombinált szobát, valamint egy fél-hálószobát keresek megvételre. Ajánlatokat: ármegejelöléssel „Butor” jellegére a kiadóba kérek. a-2708-f

Jutánvos áron eladó modern kombinált-szoba, íróasztalok, hálószoba, gyönyörű ebédlők és nagy Arzaman szőnyegek Scherer Mariskánál. a-2709-f

Ugyes urifodrászt és fodrásznőt keresek azonnali belépésre. Knapec Dániel, Zombor. a12710-f

Komplett csipendel háló, antik asztal, evvéb berendezési tárgyak, teljes fénykép-nagyító berendezés jutánvosan eladók. Vitéz ucca 17. a-2707

Időszerű jövedelmező vállalatához 15-20.000.— P. rendelkező társat keresek. Sür-gős ajánlatot „Csenedstárs” jellegére a kiadóba kérek. (Lehet izraelita is.) a-2704-f

Komplett hálószoba és egy süllveszthető „Pfaff” varrógép eladó. Megetekinthető: Barát utca 7 szám alatt. a-2711-f

Keresek megbízható, jómegejelénésű bejárót a délelőtti órákra, magánvos urinőhöz. Zombor, Csokonai utca 10. a-2712-f

Bezdánban özv. Kanizsai Sándornénak Kivóson tul. az erdő-sarokban 3 hold földie eladó. Aranv János utca 29. a-2715-Ack

Sertésvágást olcsón vállalok. Cim: Szent István ut 10. a-2706

Eladók berendezési tárgyak, üvegvitrinek, üzletek, gyóvszertárak, drogériák, fodrász üzletek stb. berendezésére is alkalmasak. Villanvlámbák. Megetekinthető naponta 11-3 között. Széchenyi krt 10 alatt. a-2703-f

Bezdánban Bosnyák Andrásnál egy pár jó-karban lévő lószerszám eladó. Hunvadi János utca 61. a-2716-Ack

Bezdánban Papp Sándornál, Virág utca 20 alatt egy pozdória kálvha eladó. a-2717

Bezdánban Sipos Mihály 2350 négyszögöl földie a Kengviában eladó. Lakik: Bádóc utca 20 alatt. a-2718-Ack

Butor eladó, egy s lónarnitura, szekrény, asztal 6 szék és egy ebédlő-sezlón. Érdeklődni lehet Havnald Lajos utca 5. a-2697-f

Egy 3-as páncélszekrény eladó. Érdeklődni: Nikolits szállító-irodáiban. Zombor. a-2684-f

Bezdánban örökaron eladó nagy szigetel nád lason 765 négyszögöl prima szántóföld. Érdeklődni: Gróf Teleky Pál utca 15 alatt. Ugyanott azonnali belépésre bejárónó keresetek. a-2719-Ack

Kukorica darálót, ka lapácsosat, saját használatra, komplett, villanvmotorral evvütt meovvételre keresek. Ajánlatot: Zombor, Ács utca 2. a-2700-f

Boroshordók elsőren dük eladók. Megetekinthető: Nagy Lajos utca 26 alatt. a-2702-f

HA SZEP ÉS JO. MODERN BUTORT AKAR fordulion bizalommal Schmidt Pülöp műbutor és épületesztaloszhoz Zombor Barát utca 4. Tel. 139.

Zomborban autómeh-chanikai műhely berendezése eladó. Felvilágosítást ad Daubner Imre. Baia Erzsébet királyné u. 134. a-2662-f

Régidivatú komplett hálószoba eladó. Megetekinthető: Csendes utca 6 szám alatt. a-2683

Az Adria Biztosító Társulat zombori fő-ügynöksége (Zrinvi utca 15) felvesz üzletszerzőket, kaucióval rendelkező főügynököket. A biztosításban járatan egyének is te lentkezhetnek. Nvug-díjasok szép mellékke-resethez iuthatnak. Je-lentkezés a délelőtti órákban. a-2701

Telefonszámunk 2-07.

Rendelie mea

MÁRMOSTA DÉLVIDÉK

1943-as

N A P T Á R Á T

GAZDAG ÉS ÉRDEKES TARTALOMMAL JELENIK MEG AZ IDÉN IS EGÉSZ ÉVEN AT HŰ TÁRSA LESZ. NEMCSAK SZÓRAKOZTATJA, DE HASZNOS TANÁCSOKKAL LÁTJA EL.

A PAPIRHÁNY MIATT CSAK KORLÁTOLT SZÁMBAN JELENIK MEG. S EZÉRT AJÁNLATOS MÁRMOST ELŐJEGYEZTETNI AZ ÁRUSOKNÁL, VAGY KIADÓHIVATALUNKBAN.

Az apatini kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

2693/942. tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT.

Klemm Józsefné szül. Michelsz Anna bács-szentiváni lakos végrehajtónak Stefan Jánosné szül. Karbach Éva bács-szentiváni lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 73 P tőkekövetelés és járulékal behajtása végett a Bács-szentiván községben fekvő, s az 1096 sz. tkvi betétben A. I. 1-2 sor és 1525, 1524 hrsz. a. bejegyzett ingatlanra, ház a sztápari u. 20 sz. a. udvarral és kerttel 117 x 114 n. öl területtel 1/2 (fele) részére 1250 P. (egyezerkétsszötven P.) kikiáltási ár mellett elrendelte.

Az árverést 1943. évi január hó 20. napján délután 15 órakor a bács-szentiváni község-ház-nál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiege-szíteni.

Apatin. 1942. évi október hó 31. napján.

Dr. Berkecz János s. k.,
kir. jbró.

(P. H.)

A kiadmány hitelül:
Olvashatatlan aláírás,
kiadó.

42/1942. vhszám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A zombori kir. járásbírósgnak 4047/1942. sz. végrehajtást elrendelő és az Apatini kir. járásbírósgnak Pk. 3214/1942. sz. kiküldő végzése folytán az esetleg fizetett összeg beszámítá-sával 1.010 P. tőke s jár. behajtása végett dr. Masirevits Miklós zombori ügyvéd által képviselt Pajcsits Elek zombori lakos végrehajtó já-vára Bács-szentivánon végrehajtást szenvedő el-len

1942. évi december hó 3. napján d. e. 10 órakor végrehajtást szenvedett lakásán Bács-szentivánon, Petőfi utca 24 szám alatt 2286.— pengőre be-csült ingók u. m.: asztalok, székek, hordók, bor, rádió, butorok birói árverésen a legtöbbet igé-rőnek készpénzfizetés mellett esetleg becsáron alul is eladatnak még akkor is, ha a bjejelentő fél az árverésen meg nem jelenne, ha csak el-lenkező kívánságot írásban nem nyilvání.

Apatin, 1942. évi november hó 18. napján.

Leovics Sebők s. k.,
kir. bir. végrehajtó.

(P. H.)

Házassági posta

A Délvidék házassági postájában közölt hirdetéseiért csak 6 darab 20 filléres bélyeget kell beküldeni. A leveleket a „Délvidék” kiadóhivatala, jellegével, vagy a hirdetés számával továbbítja illetékes helyére, 50 fillér bélyeg melléklésével. — Ugyanőkök és házasságközvetítő irodák hirdetésait nem vesszük tel.

Magánvos, intelli-gens nő, kis családi házzal, férjhez menne 50-60 éves, rendezett viszonyok között élő, jóérzésű uriemberhez. Szives érdeklődést a kiadóba kérek „Ott-hont szerető” jellegére. a-2720-f

Temerini fiatalember nősülni szeretne. Nem gadag, de jómo-du, biztos állása van. Olyan leány ismeret-ségét keresem, aki tiszt teséges és szeret falun élni. Leveleket kérem „Temerini 35” jellegére.

Ki lenne a párom? Olyan fiatalember ismeretségét keresem, aki megértő, szerető jó férfi lenne. Gazdag vagyok, református val lásu. Falun élek. Dip-lomások előnyben. Fő-leg orvoshoz szeret-nék menni. Jelige: „Uri lány”.

Bezdánban élek. Al-lásom van, jól kere-sek. Szeretnék nősülni. Fialat, csinos és intelligens feleséget ke-resek. Nem baj, ha nem gazdag, de házias legyen. Leveleket „Bez dáni” jellegére kérek.

Szeretem a szépet. Nem bánom, ha sze-gény is, de művelt le-gyen és református. Jelige „Házasság”.

Nyugdíjkepes állás-ban lévő, magas barna ősker, intelligens érett ségizett 34 éves nőtlén tisztviselő vagyok. Há-zasság céljából megis-merkednék 20-35 év közötti, földbirtokos, gazda, iparos, v. keres-kező családból való házias, csinos, karcsu, intelligens ker, urile-ánnval, özvegy v. el-vált uriaszonnnyal. Tel ies című levelet „Vad-regénves Mecsek” jel-igére a kiadóba kérek. a-2691-f

Csinosnak mondott, 33 éves fiatalember megértő, intelligens lány ismeretségét ke-resi, házasság céljából. Leveleket „A vagyon nem fontos” jellegével a kiadóhivatal továb-bit.

Szerényigényű, há-zias, jólelkű, magános 30-47 év körüli, bár-milyen üzletházzal, üzemmel, malommal, földbirtokkal, tőkével rendelkező, vagy nvug díjas nő élettársat ke-res 47 éves erős ter-metű, intelligensebb, ősrégi jobb családból származó, információ-kepes, 22 évig volt ön-álló, jobb inaros sok-oldalu kiválóan nép-szerű üzletember. Ci-me: Balogh Béla Lász-zótti, rk. minden káros-szenvedélytől mentes, intelligens, komolv uriemberhez, kit pos-ló. Komló. Baranva a-2419-f

Gazdag, csinos, in-telligens lányt szeret-nék feleségül venni. Ha ilyen akad, írion „Biztos és boldog élet” jellegére a kiadóba.

Férjhez mennék, le-hetőleg állami tisztvi-selőhöz. Jómódu va-gyok, szépen mon-dott, intelligens. Ha valaki ilyen feleséget keres, írion „Szőke” jellegére.

60 éves róm. kat. elvált földműves va-gyok. Olyan 50-60 év közötti, róm. kat. 160 cm-nél nem ma-gasabb özvegy, elvált asszony ismeretségét keresem házasság cél-jából, kinek némi ho-zománya van. Egy 15.000.— pengő értékű cserepes házam van, nagy gyümölcsös és szőlővel, valamint 2 1/2 hold szántóföldem. Le-veleket „Józan föld-műves” jellegével a mit. Némi hozománv kiadóba kérem. a-2107-f

Kályhákat és varrógépeket
a legolcsóbban szerezheti be
MÜLLER vaskereskedésében Zombor, Kossut L. 11